

A

NAGY-BÁNYAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1884. ápril 2.-ik és 3.-ik napjain

K R A S S Ó N T A R T O T T

KÖZGYÜLÉSÉNEK

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

SZATMÁRTT,

NYOMATOTT A „SZABADSÁJTÓ” KÖNYVNYOMDA GYORSSAJTÓJÁN. 1884. Ap.

A

NAGY-BÁNYAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1884. ápril 2.-ik és 3.-ik napjain

K R A S S Ó N T A R T O T T

KÖZGYÜLÉSÉNEK

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

SZATMÁRTT,

NYOMATOTT A „SZABADSÁJTÓ” KÖNYVNYOMDA GYORSSAJTÓJÁN. 1884. Ap.

Bencsik István esperes és Ujfalussy Sándor gondnok elnöklete
alatt jelenvoltak:

Ferenczy Károly, Balogh István, Gulyás Lajos, Soltész János e. főjegyző, Császy Bálint, gr. Degenfeld Sándor, Lajos György, v. főjegyző, tanácsbírák; Szél György e. aljegyző, id. Böszörményi Sándor v. aljegyző. — Bodnár János, Gergely Károly, Tóth Dániel, Szabó Lőrincz, Papolezi Károly, Bartók Károly, Szikszay János, Lugossi Dániel, Szabó József, Barkász Albert, Molnár Lajos, Meleg Albert, Kató Béla, Kálmán Sándor, Balajthy Károly, Nagy Károly, Szentgyörgyi Zsigmond, Sátor Dávid, Nagy Elek, Király Gyula lelkészek, Sinka Lajos, Szabó Albert tanító-testületi képviselők, több tanítók, — Amacz, Batiz, Hirip, Berend, Ombod, Pettyén, Adorján, Homok, K.-Szentmárton, Szatmárhegy, Nagy-Kolcs, Krassó, K.-Hodos, Patóháza, Udvari, Sz.-Váralja képviselői, Ujfalussy Lajos, Kávássy László, ifj. Böszörményi Sándor, Bajnócz Gyéza, Koroknay Károly, Nagy Károly, Egey Ferencz, Peleskey Sándor és számos helybeli s vidéki hallgatók.

Helybeli lelkész, Gergely Károly alkalomszerű buzgó imájával megtartott isteni tisztelet után esperes ur ihletetten kért áldást és segílyt Istentől egyházmegyei gyűlésünkre és annak munkálkodására, ezután következő jeles megnyitó beszédet mondott:

Mélyen tisztelt egyházmegyei közgyűlés!

Mindenekelőtt jól esik édes örömömnek adni kifejezést a felett, hogy ez ünnepélyes alkalommal ily szép számmal látom összeseregelve lenni egyházmegyénk, hitfelekezetünk tagjait. Jól esik e hitközönnyel — s talán méltán — vádolt korszakban látni s meggyőződést szerezni a felől, hogy a hit melege nem halt még ki a szivekből, látni, hogy az egyház s vallás iránti buzgóság lángja fel-fellobog, kitör s eget keres; nyilvános bizonyosságul arra, hogy amaz égi szikra a lélek, ha olykor az élet zsibbasztó örömeinek karjai között szunnyadozni látszik is, nem lehet, nem maradhat közönyös ama kösziklán épült isteni mű, az egyház iránt, — mely, bár mit mondjanak is a világ hitetlen fiai, a századok viharai között, mint a hullámtól hasztalan csapdosott köszirt — fenmaradt mind e

mai napig, s állani fog az idők végéig örökké, mert a Krisztus egyháza örök, mint az Isten maga.

Légy megáldva Istennek itt összegyűlt népe, — légy megáldva, — ki mellettem bizonyrágot teszesz — te buzgó lelkesült sereg. Az Istennek áldása nyugodjék meg te rajtad!

Ezek előre bocsátása után tisztelt egyházmegyei közgyűlés! akaratlanul is visszaszáll lelkem a multba. — Épen 16 éve annak, hogy egyházmegyénk e békés szelleméről s nemes buzgalmáról oly rég ismert egyház kebelében tartá közgyűlését.

Hosszu idő egy ember életében, nagyon rövid, egy perc az idő végetlen folyamán, s ime, mennyi változás körülöttünk minden felől, mennyi változáson ment át egyetemes egyházunk, mennyi változáson ment át közelebből egyházmegyénk. — 16 év előtt tisztulni kezdett ugyan már a láthatár a protestans egyházi élet egén, elvonulának a pátenses szomorú idők által előidézett vészfellegek, de a borulatnak mennyi foszlánydarabja sötétlett még a háttérben; mennyi fájó seb sajgott még a kebleken, mennyi vágy ohajtás ült a sziveken? — A gróf Thun által kovácsolt békóktól szabadult magyar protestantismus szabadabban lélegzett, s a tiszántuli egyházkerület kiadta az 1848-iki vallásügyi törvények részletezésére „Vélemény“ czimű munkáját, melyet a 16 év előtt itt e helyen ülésezett egyházmegyei közgyűlés teljes egészében magáévá tett. Az 1848-iki vallásügyi törvény az országosan egybegyűlt törvényhozás asztalára került, s hangzottak is fel egyházunk érdekében lelkes beszédek, de ezek, mint az árva gyermek sirása, könnyörgése, pusztában hangzottak el, és miután a reménytéljes várakozások daczára a magyar prot. egyház érdekében semmi üdvös s bennünket megnyugtató intézkedések sem tétettek, s miután annyi prot. lélek jog és igazság után epedő vágya ohajtása nyomtalanul enyészett el, a 16 év előtt itt ülésező nagy bányai egyházmegyei közgyűlés felhívta a superintendentiát, hogy a nevezett 1848-iki vallásügyi törvénynek legalább XX. cikkét, melyet az országgyűlés maga is változás alá nem esőnek mondott ki, — léptesse életbe, vagy legalább életbeléptetésére minden lehető lépéseket megtenni igyekezzék.

A mi 16 év előtt csak vágy és ohajtás volt, ma már, Istené a hála! valóság.

A vallás egyenlőség nagy elve, mely után küzdelmünk egyidős a protestantismus életével, kimondatott.

A magyarországi öt kálvinista egyházkerület testvéries egyesülése tény, van egyház-alkotmányunk, királyilag szentesített törvényünk, s mindezek koronájául van végre-valahára országos közalapunk.

Ne vélje senki t. egyházm. közgyűlés! mintha én a jelen helyzetet oly boldognak tartanám, mely már semmi kívánni valót nem

hagyna maga után, hiszen tudom én, s fájdalom érezzük mindnyájan, hogy az annyiszor emlegetett vallásegyenlőség még ma is csak papíron s inkább csak hirben él, de valóságban nincs jelen, — tudom s tudja mindenki, hogy a magyar prot. egyház, melynek lelkes hű fiai annyi szolgálatot tettek eleitől kezdve a hazának, lelkes, hű apostolai valának a nemzetiségnek, — az államnak még ma is csak mostoha gyermeke. — De engem táplál az édes remény, hogy az emberiség hova tovább felismeri azt, miszerint szabadságra hivatott, s hogy a testvéries egyesülés által kifejtett erő és buzgóság szebbé, dicsőbbé teendi a jövőt.

16 év előtt más férfiak ülének itt e zöld asztal körül, — hová lönek? alig egy-kettő van közülök életben, mint a mult nehéz idők élő emléke. — Legyen életök alkonya vidám, verőfényes! A többiek ott alusznak a rögök alatt, hova az élet fájó emlékei nem szokták elkísérni az embert. Legyen álmok ott lenn édes, pihentető!

A jelen tiszti karban csak egyetlen egy van a 16 év előtti gárdából, a legkisebb, egy szerény aljegyző, 16 év előtt ifju még s ma az élet küzdelmeiben elfáradva, félig agg, ki most az egyházmegye megtisztelő bizalmából, mint az egyházmegye egyik elnöke, sikerrel vagy siker nélkül, de mindenesetre lelkiismeretesen s jó akarattal működöm, rajtam kívül a zöld asztalnak még egy régibb munkása van; a többi hivatalát s részben korát tekintve, ugyyszólva ifju még, tegye a kegyelemnek Istene az egyház javára czélzó munkásságukat áldásossá!

Az egyházmegye több évtizeden át lelkes, böles vezére, világi elnöke — Istennek legyen érette hála! még él, de letette fáradt kezéből a tiszta és mocsoktalan zászlót, mit előttünk annyi bölcsességgel, annyi dicsőséggel hordozott. — A közbizodalom egy ifju, lelkes s munkás férfiú kezébe adta a zászlót, itt ül oldalomon, a társ elnöki széken, neve Ujfalussy Sándor. — E név, nemde, igen jó ajánló levél? Isten hozott körünkbe nemes férfiú! mi lelkesült örömmel, tárt karokkal fogadunk téged, légy a miénk szívvvel lélekkel, derék elődöd nemes példája buzdítson a szép pályán izzadni, buzdítson szép és nemes tettekre. Légy az egyházmegyének, mely bizalmával felkeresett, bátor hű vezére. — Légy nekem, az erőtlennek, küzdelmes pályámon támogatóm. Isten, a kegyelemnek Istene, adjon neked erőt, kitartást, türelmet, s mindenekfelett állandó jó egészséget, élj uri családod boldogítására, egyházmegyénk javára, mindnyájunk örömére sokáig. Istennek áldása legyen rajtad!

Itt ül közöttünk, mint egyházmegyénk legifjabb tanácsbirája, a derék jó apának méltó fia, gr. Degenfeld Sándor. Légy üdvözölve általunk nemes gróf! midőn egyházmegyénk bizalmával felkeresett s erdőszádai sasfészekedből elhívott, tette ezt a hozzád való meleg ra-

gaszkodáson kívül azon nemes czélból, hogy tért nyisson előtted azon a pályán, a melyen dicső elődeid annyi fényes nyomokat hagytak, annyi dicső alkotásokat tettek, kívánjuk, hogy az az Isten, aki téged általunk az egyház szolgálatára elhívott, tartsa meg s nyújtsa hosszúra becses életedet, hogy lehess egykor oszlopa, büszkesége a magyar prot. egyháznak, élj sokáig!

Meg kell még emlékeznünk t. egyházmegyei közgyűlés! a szintén ujonnan választott egyházmegyei világi aljegyző id. Böszörményi Sándorról. Rég ismerjük őt, sokszor vettük — mindenkor örömmel teljesített — szolgálatát igénybe. Most az egyházmegye bizalma közelebb hozta őt hozzánk, mienkké tette őt. Azt hiszem az egyházmegyei közgyűlés általános közohajtását tolmácsolom, midőn ez ünnepélyes alkalommal azt kívánom, hogy őt Isten, a kegyelemnek Istene tartsa meg nekünk s éltesse az emberi élet végső határáig!

Ezekután szívből üdvözölve a teljes számban jelenlevő tisztikart, lelkesztársaimat, iskola tanítóinkat, képviselő urakat s az egész közgyűlést, midőn a gyűlést megnyitottnak nyilvánítanám, egyszersmind magamat a mélyen tisztelt egyházmegyei közgyűlés jó indulatába tisztelettel ajánlom.

A közfigyelemmel hallgatott s lelkesedést keltő előadás végeztével egyházmegyei ujonnan választott s körünkben először megjelent gondnok ur tartotta meg székfoglaló beszédét, melynek tartalmát szintén ide igtatva mutatjuk be:

Mélyen tisztelt nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Jól tudom, hogy midőn valamely új állást elfoglalunk, mintegy kötelesség program beszédet tartani.

Azonban én sokkal inkább átérzem, és át vagyok hatva új állásom magasztos és fontos volta által, sokkal nagyobb tisztelettel viseltetem a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés iránt, hogysem merő divat és szokásból az ígéretek azon terére és bő mezejére engedjem magam ragadtatni, a melyeknek beváltására aztán esetleg gyenge, vagy épen képtelen lennék — s így én úgy magán életemben, mint hivatalos pályám folyamán sohasem szoktam szemem elől téveszteni azon egyszerű bár, de jó zamatu példabeszédet: „aki sokat markol, keveset szorít.“

De ha elégséges, és működésem zálogául lesznek kegyesek elfogadni azon férfias szavam kijelentését, hogy egyházmegyénk java- és fölvirágoztatására szent vallásunk buzgóságával fogok közre hatni, és bajai, sérelmei orvoslására, védelmére mindannyiszor sietni, — akkor talán kijelentem azt is — a mennyire szerénység érzete megengedi — miként egészen érdemetlent nem tiszteltek meg előttem

örök becsü bizalmukkal, -- a melyért is fogadják az érdemes egyházak legmélyebb hálámat.

Szabad legyen azonban felhasználni a jelen alkalmat és hangulatot arra, hogy a nagytiszteletű esperes ur példáján okulva tehessek — habár csak egy futó visszatekintést a történelem egy némely lapjaira.

Uraim! a 16 dik században midőn édes hazánk egén a legkomorabb és a legsötétebb felhők tornyosultak össze;

a midőn az ultramontánok és olygárkhák bűnös üzelmeikkel az ország integritását három részre osztották, ugymint osztrák, török és erdélyi részekre;

a midőn az ország számnélküli tátongó sebekből vérezvén — minek folytán az igaz hazafiak összezuzott kebelével zokogtak — a haza reménytelen sorsa felett, — a legnagyobb elnyomatás és irtó háboru ellenére a mindinkább tértfoglaló protestantismus volt az, a mely összeszedve az ország hajójának roncsait, azt biztos révbe vezette, így tehát a protestantismus, mint a lelkiismeret és politikai szabadság nagy kiindulási pontja, a gyökeres és alapos átalakulási eszmék előharczosa, regeneráló alkotássá vált Európa nyugoti részének több államaiban, valamint nálunk is.

Ha a protestantismus tért nem foglal, legkivált az ősi magyar fajnál, ugy több mint valószínű, hogy a Kárpátok Adriától nem hangoznák ma vissza szép zengzetes nyelvünket, szóval, megszűnünk volna a jelenlegi politikai Magyarország lenni.

Hogy mennyire igaz ez a történelmi tényekből összeállított és levont következtetésem, szabad legyen még a hirhedt gróf Thun-féle autonomiánk ellen irányított merényletre utalnom, amely, ha sikerül, a germanisatio mai napság aligha be nem lenne fejezve. Az 50-es években is tehát, midőn a hazát elveszettnek hittük, midőn az alkotmányunk minden sánczai össze voltak omolva és egymásra dőlve, ismét a protestantismus volt az, a mely menedéket adott az elveszett hazának.

Ne csudálja azt tehát senki, ha mint magyar, áldom sorsomat, hogy protestánsnak születtem; és kétszeresen áldom, hogy érdemeim tulbecsülése mellett ezen nagy, diszes és hazafias egyházmegye gondnokává választattam. Azonban ezen új állás kötelességeket szabván elém, hadd adhassak általánosságban egy általam melegen átérzett kérelmemnek kifejezést.

Egyházmegyénk, a mely elnevezését a politikai megye legszebb gyöngyétől Nagy-Bányától nyerte, geographiailag különböző faj- és vallásuak közzé van beékelve.

Nem ignorálhatók tehát ama nehézségek, a melyekkel az élet mezején itt-ott találkozunk, valamint elvitázhatlan tény az is, hogy

itten protestans lelkész, tanító és világi elemre sokkal nemesebb, hazafiasabb, de egyidejűleg nehezebb missió is vár, mint másutt.

De ezen hozzánk kötött remény és méltó várakozásnak nézetem szerint csakis úgy és akkor fogunk igazán megfelelni tudni, ha distinguishingált állásainkban, a pártszenvédelek által vezetett tusákba vehementiával nem keveredünk, ha érett és hazafiui higgadt érzülettel veendünk részt a napi politikai kérdések tárgyalásaiban, de annál fokozottabb hivatással, hévvel és törhetlen kitartással gondozandjuk hiveink lelki épülését, gyermekeink oktatását és nevelését, mely ténykedésünk által fentartói, conserválói maradván a nagy ősök érényeinek, egyházi és hazafiui legszentebb feladatainkat oldottuk meg.

Az egyházmegye, protestantismus és a haza jól felfogott érdekében kérem tehát Önöket, miszerint eme felfogásomat komoly megfontolás tárgyául tenni sziveskedjenek.

Isten segítségével nagy elődöm nyomdokain haladva azon leszek, hogy sem ez állás diszét ne csökkentsem, sem az avval összekötött hivatás követelményeitől nagyon el ne maradjak.

De tehetném-e azt a nélkül, hogy a nagytiszteletű esperes ur és mélyen tisztelt elnök társamat meg ne kérném — hogy ha ugyan egyáltalában arra érdemesnek találand — adja által nekem drága örökség képen ama meleg barátságot és benső viszonyt, a melyben nagybátyámat hosszú évek során keresztül kegyes volt részesíteni?

Tehetném-e azt a nélkül, hogy az igen tisztelt tanácsbirói testület bölcs tanácsadásait különösen ki ne kérném?

De térhetek-e addig napi rendre, míg a diszes lelkészi, tanítói testület és az egyházak jóakarátát magamnak nem biztosítottam?

Azon biztos reményben, sőt hitben tehát, hogy minden oldalról kellő bizalom és jó irányu támogatásban részesülendek, az ég áldását kérve munkálkodásunkra, gondnoki fontos állásomat ezennel tényleg elfoglalom!

1. A többször élénk éljenzéssel kísért, lelkesedésre ragadó és szónoki művészettel előadott székfoglaló beszéd után, esperes ur jelenti, hogy egyházmegyei gondnok urat a püspök ur még eskületétele előtt felhatalmazta hivatalos teendőinek vitelére, s erről a felsőbb tudósítást beterjeszti.

Örvendetes tudomásul vétetik.

2. Esperes ur bemutatja az egyházmegyei gyűlés határozatából elrendelt és már körözött választás eredményéből kifolyólag, gróf Degenfeld Sándor világi tanácsbiró urat, s őt egyszersmind a hivatalos eskü letételére felhivja.

Örömmel fogadja közgyűlésünk gr. Degenfeld Sándor világi tanácsbiró urnak megjelenését, a ki a hivatalos es-

küti letévé, köszönetet mond az iránta tanusított bizalomért, igéri, hogy azt mindenkor megérdemelni törekszik, és lelkes éljenezések között székét elfoglalta.

3. Ugyancsak esperes ur bemutatja egyházmegyénk ujonnan választott világi aljegyzőjét, id. Böszörményi Sándor urat, a ki az egyházmegyei gyűlés 133/883. sz. a. mint általános többséget nyert egyén már meg is erősítettett.

Szives indulattal veszi gyűlésünk a bemutatást, s nevezett világi aljegyző ur az eskü letétele után határozott ígéretet téve arról, hogy az iránta nyilvánult bizalommal soha visszaélni nem fog, és köszönve a megtiszteltetést, — szolgálatát készséggel felajánlja.

4. Indítványba tétetett, hogy mind az esperesi megnyitó, mind az új gondnok ur székfoglaló beszéde egész terjedelemben jegyzőkönyvbe vitetve örökíttessék meg.

Az indítvány elfogadtatván, mindkét jeles beszédnek jegyzőkönyvbe vétele határozatilag kimondatott.

5. Egyházmegyei gondnok ur a mai nap megörökítéseül, és azon ígéretének, hogy nem szavakkal, hanem tettekkel kívánja megérdemelni az iránta nyilvánult bizalmat — megpecsételéseül, az egyházmegye lelkeszi gyámintézetének gyarapítására 500 frt alapítványt tesz, s ezen összeg 6⁰/₀-os kamatjának folyóvá tételét addig is, míg az alapítványi tőkét befizetné — kijelenti.

Közgyűlésünk, különösen annak lelkeszi kara hálás köszönetét fejezi ki azon nemes czélu áldozat hozatalért, melylyel egyházmegyei gondnok ur ő nagysága a jótékony-ság oltárához járul, s midőn ennek emlékéért e szerény jegyzőkönyv lapján is megörökíteni határozza, kéri a mennyei jó Atyát — ki őt oly nagy szellemi és anyagi gazdagsággal felruházta — áldja meg érette!

6. A folyó évi egyházlátogatás alapján készített esperesi jelentés következőben terjesztetett elő:

A nagybányai ref. egyházmegye
szellemi és anyagi állapotára vonatkozó
j e l e n t é s.

A szokásos canonica visitatio alkalmával beadott hivatalos jelentések és szerzett tapasztalatok után, egyházmegyénkben a vallás-erkölcsi életet ma, Istené legyen a hála, nemcsak megnyugtatónak, de szépen virágzóknak mondhatom. — Egyszerű jámbor hitsorsosaink

csaknem minden egyházban szorgalmasan látogatják az ur imadására szentelt hajlékot. Az urvaesorai sacramentum, mint a keresztyén hit élet folytonos élesztője visszanyerni látszik — a közelebbi múlt időkben meghanyatlott — egykori nagy jelentőségét. A vasárnapok kivétel nélkül mindenütt kellőleg megünnepeltetnek, minek egyik indoka a hitélet ébredésén kívül a politikai hatóságok részéről közzé tett jótékony intézkedésekben rejlik. Egyszóval népünk hovatovább kezdi belátni, hogy e baj-terhes élet küzdelmei között egyedüli biztos vigasza a hit, s hogy Isten nélkül élni nem lehet, nála nélkül áldás nincs. — Vajha a miveltebb osztály jó példa adással menne elől e téren, s okulva a miveltség s anyagi jólét magasabb polczán álló nemzetek nemes példáján, kezökbe vennék s magasan lobogtatnák e bizonyára minden emberi tapasztalás szerint — csak áldást termő mezőn is, a haladás fehér zászlóját. — Így hitem szerint el közelitene hozzánk istennek ígért országa

Ünnep rontási botrány a múlt évben nem volt, vadházasságban azonban az egyházmegye területén 26 pár él. Vegyes házasság kötött 36, áttért hozzánk 4 fi és 4 nő, összesen 8. Kiment egyházunkból 1 nő. Törvénytelen szülöttek száma 57.

Egyházmegyénk statisztikai állapotát különben a következőkben mutathatom fel: népesség 20560, és így 93-mal több, mint a múlt évben. Szülöttek száma 969. Halottak száma 662, és így itt is örövendetes szaporulat mutatkozik, mert míg a szülöttek száma 161-el több, a halottak száma 99-el kevesebb. Ujházások száma 237. Confirmáltak száma 389. Tankötelesek száma 6—12-ig 2198. Iskolába járók 1726, és így az iskolázatlanok vagy csak részben iskolázottak száma 472. Iskolakötelesek 13—15-ig 998, de ezekből alig részesült 200 rendes oktatásban.

Építkezések és javítások

Nagy-bányán a templom és torony 2127 frt költséggel külsőleg kijavított, s ezen kívül a templom belseje egy diszes Ur-asztalával ékített.

B a t i z o n az egyház és belhivatalnokok földje mintegy 1000 ölnyi árokkal körülvétetvén, ez által használhatóbbá s így jövedelmezőbbé tétetett.

T i s z t a b e r k e n a templom és iskola kimeszeltetett, s az egyházi épületek lehetőleg kijavítottak, egy istálló befedtetett s általában valahára itt is ébredés jelei láthatók.

G a r b ó l c z o n az iskola befedtetett, s kijavított.

K i s h o d o s o n a lelkészi lakot az utca felől csinos deszka kerítéssel látták el.

N a g y h o d o s o n a tanítói lak egészen, a templom részben

zsindelylyel befedtetett, s ezenkívül a lelkész lakon egy mellék épület emeltetett.

Kiskóleson a templom és paplak diszes deszkakerítéssel vétetett körül, mely munka összesen 323 frt 67 krba került.

Nagykóleson a templom kívül belül kimeszeltetett, s a tanító lakon is több nemű javítás eszközöltetett.

Szamoskóródon a templom kijavíttatott, s ezen kívül némileg az épületek is kiigazítottak, mint egy 150 frt költséggel.

Krassón a lelkész udvarán álló rozszant istálló kiépíttetett, részint ezen építkezés, részint más nemű javításokra 281 forint fordíttatott.

Mikolában a lelkész udvarán 50 frt költséggel kut készíttetett, istálló és gabnás kijavíttatott.

Misztótfaluban a templom fedél egy része bezsindelyeztetett, s ezen kívül a lelkész és tanítói lakon — valamint a mogyorósi egyházi épületeken is tetemes javítás tétetett 200 frtot meghaladó összeggel.

Ombodon az orgona 40 frt költséggel kijavíttatott, s ezen kívül a templomtól az iskoláig, mint egy 80 öl deszka-járda építtetett, a hivek önkénytes adakozásából, az iskola udvarán egy mellék épület emeltetett 100 frt költséggel.

Pálfalván az iskola épületen jelentékeny javítás tétetett.

Nagypaládón a lelkészi lak újból bezsindelyeztetett, egy szoba bepadoztatott, s új és nagyobb ablakokkal láttatott el, a mellett egy új konyha és káplán szoba építtetett, a leszakadt pincze padozata újból készíttetett, s három szoba új fűtővel láttatott el.

Kispeléken a lelkészi lak utcza felőli oldalán szép deszka kerítés épült, s a lelkész lak téli ablakkal láttatott el.

Pettyénben az új pap lak mint egy 700 frt költséggel felemeltetett s bezsindelyeztetett, tovább építése s felszerelése a jövő évben fog eszközöltetni.

K-Remetén a templom, lelkész lak és iskola 126 frt kiadás-sal csinosan körül keríttetett.

Szatmárhelyen a torony tetőzet a hivek önkénytes adakozásából mintegy 400 frt költséggel kijavíttatott.

Szentmártonban a hivek az építendő templomhoz saját költségekön 32 ezer téglát égettettek.

Berenden az iskola udvaron egy új lakház építtetett.

Uzskában az egyház régi roskatag korcsmaház helyén új épült 400 forint költséggel, a lelkész lakon pedig kőkut és új kerítés tesz örvendetes bizonyosságot ezen rég szunnyadozó egyház újra ébredéséről.

J ó z s e f h á z á n az új paplak teljesen elkészült, csak egy szoba vár még némi javításra.

K e g y a d o m á n y o k.

A d o r j á n b a n Sepsy Károly ur az egyháznak még 1878-ban 30 frt kamat nélküli kölcsönt adott, s most ez összeget végleg az egyháznak ajándékozta, s ugyan itt az iskola padok készítéséhez többen 8 frtot ajándékoztak.

A m a c z o n Erdödi József nevű egyháztág temető helyiségül 600 □ öl területű földet ajándékozott.

A p á b a n Kató Gábor a lelkész lak körülkerítésének előállítására 5 frtot ajándékozott.

D.-A p á t i b a n Kovács István a szószékre egy 15 frt értékű posztó terítőt vásárolt.

F e l s ő - b á n y á n néhai Bartha József volt presbyter hagyományozott templom építési célra két lakóházat, egy darab rétet s egy drb szőlőt 1500 frt becsértékben.

N a g y - b á n y á n a derék Szendi család 175, László Károly pedig 25 frtot adományoztak egy ur-asztala építéséhez. A templom javítására a hivek 2153 frt önkénytes adománynyal járultak, mely célra ő felsége urunk királyunk is 200 frtot adományozott. Felemelésre és hálára méltó dolog, hogy az önkénytes adakozók között a város minden hitfelekezetű lakosai nagy számmal sorakoztak. Különösen kiemelendő egy szegény iparos, Szentpéteri András, mint a ki anyagi helyzetét meghaladó összeggel, 50 frttal járult a nemes cél megvalósításához. — Ezenkívül Szendi Antal főgondnok elhunyt édes anyja, néhai özv. Szendi Jánosné szül. Nánási Karolina asszony nevének megörökösítés céljából a lelkész fizetés javítására 1000 frt alapítványt tett. — Szücs Sándor presbyter pedig az egyház elhunyt derék tanítója, néhai Liskai István porai felé, egy 100 frt értékű piramis alaku sir-empléket állíttatott. — Lapokra terjedne minden adományozónak elsorolása, elég legyen csak ennyit mondanom, hogy itt az egyház iránti szeretet tettekben nyilatkozik.

B a t i z o n Bonta István honvéd főhadnagy az egyház javára, Batizon lakó édes anyja haláláig 5 forint évi járandóságot ad. Ezen kívül, a buzgó lelki pásztor kezdeményezésére a debreczeni tanuló ifjak által egy szini előadással összekötött tánczvigalom rendeztetett, mely 96 frt 16 krt jövedelmezett.

S z á r a z b e r k e n a serdülő növendékek között tanító Bottyán József, dalárda egyletet alakított, mely az egyház javára már eddig 100 frtot megközelítő összeget gyűjtött. — Az egyház hivek pedig repeze kaszálással 60 frtot kerestek.

T i s z t a b e r e k, az egyház tagok a múlt évben malom árát

nak törlesztésére önmegadóztatással 115 frtot hoztak össze. — Repce munkával kerestek 50 frt 92 krt s ezen kívül rendeztek két bált, melynek jövedelme 57 frt 90 krt tesz.

Rozsályban Czerjék Imre földbirtokos egy évi regála jövedelmet — körülbelöl 30 frt. Császy Bálint egyh. megyei tanácsbíró és Mikolai Antal urak egy-egy szál tát, — Grósz Jakab szatmári lakos izraelita pedig 3 frtot ajándékoztak az egyháznak.

Hiripen Kádár Jánosné szül. Fehér Sára asszony az Ur-asztalát egy 8 frt értékű kendővel látta el.

Kis-hodoson az egyház hivek aratási munkával 80 forintot kerestek.

Nagy-hodoson az egyház tagok saját illetőségökből az egyház használatára 5 köblös földet ajánlottak, s munkájokkal ugyancsak 42 frtot kerestek az egyháznak.

Homon repce munkával a hivek 30 forintnyi összeget gyűjtöttek.

Akrassói egyháznak Solymosi Ignác mihályfalvi földbirtokos 8 frtot ajándékozott.

Lázáriban Nagy Béla ur az iskola javára 4 frt 90 krt adományozott.

Magosligeten Hagara Miklós ur az egyháznak 5 frtot adott. Az egyház hivek pedig ugyancsak az egyház javára aratási munkával 45 frtot kerestek.

Aranyos-Medgyesen Vanicsek Emilli nevelő kisasszony az egyháznak 50 frtot hagyományozott.

Méhtelken özv. Vincze Pálné szárazberki lakos az Ur-asztalához egy 8 frt értékű borkannát, Bartha Bálintné Fehér Lidia egy uj abroszt, Török Lajos tanító neje Horváth Rozália pedig az iskola javára egy fennálló 7—8 frt értékű épület-fát adományozott. Ezen kívül az egyház hivek repce kaszálással 22 frtot kerestek.

Mikolában Szegedi Jánosné szül. Varga Anna debreczeni lakos, a szószékre egy megyszin bársony ezüstrojttal ellátott terítőt ajándékozott, Bogdány Lőrincz és neje Szalkay Eszter pedig a templom előtti tért csinos recze kerítéssel vették körül.

Ombodon az egyház hivek fa-fuvarozással 218 frtot és 25 öl fát kerestek.

Kis-paládon Bakos Sándorné szül. Kánya Lidia a szószékre egy 7 frt 50 kr értékű terítőt ajándékozott.

Nagy-paládon özv. Garunyi Józsefné szül. Bagó Borbála a szószéket egy 16 frt értékű ezüstrojttal ellátott finom zöld posztó terítéssel díszítette fel.

A Patóházán építendő templom javára Kőszeg-Remete községe 30 drb szálfát ajándékozott.

Sá r k ö z ö n Viski Ferenczné szül. Szabó Mária az ur asztalára egy piros selyem kendőt és egy asztal kendőt adományozott.

Sz a t m á r h e g y e n több egyház tag — a torony javítás czéljából reá kivetett összesen kívül felül fizetett sőt két gör. kath. egyén is hozzá járult adakozásával a nemes czél megvalósításához.

S z e n t m á r t o n b a n a buzgó lelki pásztor kezdeményezése és munkás részvéte mellett, egy tánczvigalom rendeztetett, mely az egyháznak 210 frtot jövedelmezett.

U d v a r i b a n az iskolát, batizi lakos róm. kath. Kamori Zsigmond gazdatiszt saját költségén taneszközökkel látta el.

U s z k á b a n az egyház tagok egy tánczmulatság tartással templomuk kimeszelésére 22 frtot szereztek, Sá rk ö z i M i h á l y n é pedig ugyan azon czélra 15 frtot ajándékozott.

S.-U j l a k o n ö z v. Kerekes Lászlóné, szül. Márton Pólexina urhölgy az ur asztalára egy sötét veres bársony művészi aranyhimzés-sel ellátott remek terítőt, s ugyancsak az ő közbenjárására gróf Dégenfeld Gusztávné Ar.-Megyesről a kápláni szoba részére több drb butort ajándékozott.

J ó z s e f h á z á n ö z v. Funyviló Bertalanné Madarassi Zsuzsánna harangra 40 frtot adományozott.

S z.-V á r a l y á n Kávási László főgondnok a templom tetőzet javítására 4 ezer drb zsindelyt, mélt. Ujfalusy Miklós ur pedig az iskola részére 12 frt 80 krt ajándékozott. Meg kell itt még emlitenem miszerint Lajos György egyházmegyei tanácsbíró ur egyházmegyei könyvtárunknak a Sz. István társulat által kiadott enciklopédiát ajándékozott.

Az ugynevezett takarékok magtárak kevés kivétellel majd minden egyházban meg alakultak, hol még nincs, felállítása tervbe vétetett.

Mindezen örvendetes jelenségek csak nem kézzel foghatólag igazolják, hogy egyház megyénkben az élet tüze, a lelkek buzgósága nem hamvadt el, sőt sokhelyeken jótékonyan lángol, s a meleg fény áldást hint a jelenre, biztató reményt nyújt a jövőre.

Azonban fájdalom a fény mellett, melyet rajzoltam, ott van az árny. Van egyházmegyénkben két gyülekezet, hol az egyháziasság ismeretlen szó, s hol a buzgóság lelke nem tudja felmelegíteni a sziveket. Egyike ezen elszomorító képet mutató gyülekezeteknek. Sá r k ö z, hol a hivek eljárnak ugyan templomba, de ezen kívül az életnek a tevékenységnek s buzgóságnak csak szikrája — sem mutatkozik. A lelkészt — kiben sem a több izben kinevezett küldöttség, sem maga a megyei közgyűlés semmi canonicus hibát nem tudott felfedezni — egy általában nem, vagy csak végrehajtás útján fizetik, középületeik a pusztulás szomorú képeit mutatják — Canonica visitatio által beszédendő közigazgatási s más nemű költsége

ket közelebb nem fizetik, sőt a közalap követelését sem szedték be. Szomorú kép de fájdalom való. Másika a süllyedés szélén álló egyháznak Sz.-Váralja, hol az egyháziság és buzgóság szintén csak tán névleg él, de valóságban nincs jelen. — A miveltebb osztály — tisztelet a kivételnek — teljesen elvonult az egyháztól s annak ügyét kizárta a szívéből és rossz példaadásával a megsemmisülés sirja felé vonja e hajdan virágzó egyházat. — Igazán mindkét egyházra el lehet mondani a Krisztus ama szavait — mi jegyzőkönyvünkben elmondva van — „*Ki könyörül rajtad oh Jeruzsálem és ki gyógyít meg téged?*”

Iskola ügyünk ha nem mindenütt teljesen meg nyugtató, de minden esetre joggal mondhatjuk, hogy a közelebbi két év — de különösen a múlt évben — jelentékeny és örvedetes előhaladást mutatott. — Iskola tanítóink nagyobbreszt hova-tovább komolyan kezdik átérezni magasztos hivatásuk fontosságát. — De az iskola székek bár mindenütt megalakítottak — bizony nem mindenütt teljesítik lelkiismeretesen ma sem kötelességüket.

Tanítóink közül kitünő eredménynyel tanított 19, jó eredménynyel 16, elegendő eredménynyel 8, alig elegendővel 2 s nem elegendővel 3. Patóházán a tanító betegsége miatt nem volt iskola. Apahegyét pedig nem látogathattuk meg a rossz idő és út miatt.

Végül jelentem, miszerint egyházmegyénk lelkész kara érintetlen maradt ugyan a múlt évben az enyészet semmisítő hatalmától, de az egyh. megyei tanácsbírói testület világi tagjai közül kidőlt a buzgóságaért mindenki által tisztelt, szelid lelkületéért s páratlan tiszta jelleméért mindenki által szeretett Márton Bálint, ki bizonyára nagyon méltó arra, hogy neve jegyzőkönyvünk lapjain megörökíttessék; — rajta kívül elesett a tanítóikar egyik legtevékenyebb tagja Ladányi Lajos. Szándékosan használtam e szót, mélyen tisztelt egyházmegyei közgyűlés! mert Ladányi Lajos a nagypaládi egyház szinte 20 éven át lelkes, buzgalmu tanítója az év első napján az utolsó perczig híven teljesítve kötelességét, úgy szólván állva esett el, — egy váratlanul jött szívszélhűdés pár pillanat alatt vetett véget a férfiúi kor legmunkabíróbb korszakában életének. — Hagyott maga után 5 neveletlen árva gyermeket, kikről kellőleg nem gondoskodhatott, s kiket, mint az egyházmegye árváit, a résztvevő szívek jó indulatába ajánlani bátorkodom. A béke angyalai viraszanak álmai felett!

Ezekben kívántam évi jelentésemet a mélyen tisztelt egyházmegyei közgyűlés elé terjeszteni.

A terjedelmes, nagy gonddal összeállított és közfigyelemmel hallgatott esperesi jelentésben jelzett anyagi, szellemi és erkölcsi haladást meglelégedéssel veszi közgyűlésünk tudomásul, s a jótékonyságnak, áldozatkészségnek felmu-

tatott igen szép tanujeleit e jegyzőkönyvben örömmel örökíti meg. De másfelől a fény mellett az árnyról, a hanyatlást mutató egyházak sorsáról megdöbbenéssel értesül, és felhívja a jelzett két egyház elöljáróit és minden tagjait, hogy egyházi ügyeiknek rendezésében s támogatásában több vallásosságot és buzgóságot tanusítsanak.

7. Esperes ur fájdalmas szívvel tudatja — a mint jelentésébe is foglalta — egyházmegyei tanácsunk egyik veterán tagjának, Márton Bálint világi tanácsbíró urnak f. évi márczius 10-én történt halálát.

Meghatottan veszi tudomásul közgyűlésünk e szomorú jelentést, és elhalt tanácsbírájának emlékét, mint a ki 14 éven keresztül ügybuzgalommal, áldozatkészséggel és hűséggel járt el a reá bízottakban — e jegyzőkönyv lapjain is megörökíteni határozza. Az igaznak emlékezete legyen áldott!

8. Nagypaládi tanító Ladányi Lajos haláláról szintén jelentés tétetvén:

Közzrészvétellel fájlalja testületünk a hosszú éveken keresztül ügybuzgó és kiváló tanítói képességgel bíró szakférfiúnak halálát, s elismert érdemeinek méltánylásául nevét jegyzőkönyvileg is megörizvén, emlékezetét megörökíti.

9. Mayer Salamon mózesvallású krassói közbirtokos ur jelezvén azt, hogy mikor a rozsályi egyház hivei templom építési segélyért házát megkeresték — honn nem volt, ezennel nevezett célra a Rozsály községéből részére eső ez évi regále illetőséget, a mely összeg 23 frt körül van, — szíves készséggel felajánlja.

Elismeréssel és köszönettel fogadja közgyűlésünk e szíves adományt s jegyzőkönyvbe vétetni határozza.

10. Esperes ur jelenti hogy egyházmegyei látogatás alkalmával örömmel győződött meg a tanügy haladásáról, és a tanítók legnagyobb részének szorgalmas és sikeres munkálkodásáról; azonban nem hallgathatja el hogy négy tanító, — a kik közül még most csak Csepeli Miklós szentmártoni tanítót nevezi meg, — a legnagyobb hanyagságot és eredménytelenséget tanusított iskolájával, ezért ezeket közgyűlésileg megrovatni kéri.

Mig a szorgalom és siker felmutatásánál örömét fejezi ki és elismerést szavaz meg közgyűlésünk az iskolaügy körül odaadással működő tanítói testületnek: addig nem mulaszthatja el szigorúan megróvni a feltüntetett négy egyénnél mutatkozó hanyagságot; s a midőn megnevezett Cse-

pele Miklós szentmártoni tanítót különösen megdorgálja, figyelmezteti, hogy hasonló magatartásának eredménye jövőben hivatali elmozdítás is lehet.

II. Szinérváraljai elaggott lelkész Széles Endre volt egyházmegyei tanácsbíró, ottani szinte 40, s egészen 48 évi hivataloskodása után hivatkozva elgyengülésére s arra, hogy már aggkora miatt hivatalának teendőit úgy sem folytathatja — állomásáról való lemondását jelenti be, kérvén az egyházmegyei közgyűlést, hogy egyházával kötött azon közgyűlési határozatot, illetőleg szerződést, mely szerint számára a lelkészi fizetés vásárvámi részéből 300 frt évi nyugdíj biztosittatik — erősítse meg. Végül érzékeny bucsut vesz az egyházmegyei közgyűléstől, Isten áldását kérvén annak minden tagjaira.

Megilletődéssel hallgatta közgyűlésünk a köztiszteletben álló elaggott lelkész lemondását és nyugalombalépését, s midőn elismert érdemeit, hosszú lelkészi pályáján tanúsított ügybuzgó munkásságának emlékezetét e jegyzőkönyvi számban is megörökíti: egyszersmind teljes készséggel egyhangulag helyesli és megerősíti a váraljai egyház közgyűlésének azon kegyeletes határozatát, mely szerint a lelkészi fizetés vásárvámi részéből részére évi 300 forint nyugdíjt biztosít. Minthogy azonban ily nemű lemondásról egyházi törvényeinkben semmi intézkedés és szabályzat nem rendelkezik: szükségét látja ezen ügynek jóváhagyását a főtiszteletű egyházkerületi gyűlésen is hivatalból leendő felterjesztés útján kikérni.

Ezzel kapcsolatosan a felsőbb hatóság kedvező határozata esetén, megbizza közgyűlésünk az esperesi hivatalt, hogy a nyugdíj összegben felül levő 7—800 frtnyi fizetés mellett hirdessen nyílt pályázatot a szinérváraljai lelkészi állomásra, és annak rendes lelkész általi törvényes betöltését minél előbb törekedjék eszközölni; önként értetvén, hogy a nyugdíjazott lelkész halála után az újonnan választott lelkész az egész fizetés élvezetével fog állomásán megmaradni.

12. Esperes ur kérdésbe teszi, hogy az előző számban kifejtett ügynek s az abban hozott egyházmegyei határozatnak érvényre emelkedése esetén, a rendes lelkész megválasztásáig, minémű intézkedést vél közgyűlésünk tenni a szinérváraljai egyházban?

A nyugalomra lépő lelkész által kifejezett azon óhaj-tást, miszerint már f. hó 24-én mentessék fel a hivatali teendők terhétől s költözhessék el a lelkészi lakról, midőn teljesíti közgyűlésünk, egyszersmind a lelkészi hivatal te-

endőinek önállólag végzésére ottani segédlelkész Király Gyulát adminisztrátorrá kinevezi, fizetése havonként a lelkészi fizetésből nyerendő 40 forintban és stólában állapittatván meg.

13. Az ürességben levő egyházmegyei világi tanácsbírói állomásra elrendelt szavazásról esperes ur jelenti, hogy a szavazatok 41 egyházból küldettek be s azokat bemutatja, felhíván közgyűlésünket, miszerint azok szabályszerű felbontására egy küldöttséget nevezzen ki.

A szavazatok felbontásával Balogh István tanácsbíró elnöklete alatt Császy Bálint, gr. Degenfeld Sándor és Böszörményi Sándor urak bizatnak meg, az eredményt kitüntető jelentések még e gyűlés folyamán bevértván.

14. A tanítói-testület egyik egyházmegyei képviselője Ladányi Lajos elhalván, helyette esperes ur felhívására nevezett testület a maga kebeléből Sinka Lajos krassói tanítót választotta meg, s erről jelentését beterjeszti.

Örömmel veszi tudomásul közgyűlésünk a választás eredményét, és Sinka Lajos krassói tanítót, mint a tanítói-testület egyházmegyei képviselőjét megbízatásban a kijelölt 2 évre teljes készséggel megerősíti.

15. Az esperesileg bejelentett és fentebb fájdalommal jelzett halálozás folytán Márton Bálint tanácsbíró ur helye is megürülván:

Az esperesi hivatal megbízatik ezen világi tanácsbírói állomás betöltésére irányított szavazás elrendelésével, egyzersmind az eddigi szavazatbontó bizottság továbbra is megválasztatván, a szavazatok felbontására utasittatik; felhatalmaztatván esperes ur, hogy általános többség nem nyérése esetén újabb szavazást rendeljen el.

16. A 13. sz. a. kinevezett szavazatbontó küldöttség a szavazatok felbontásának eredményét jegyzőkönyvben beterjeszti, melynek tartalma szerint a három kijelölt egyén közül Gödény Imre 21, Böszörményi Zsigmond 17 és Nagy Béla urak 3 szavazatot nyertek.

A beküldött 41 szavazatból Gödény Imre ur 21 szavazattal általános többséget nyervén, ekként világi tanácsbíróvá lett törvényes megválasztása felett közgyűlésünk teljes örömet fejezi ki, és hivatalában a legnagyobb készséggel megerősíti.

17. Esperes ur jelenti, hogy közelebb a kishodosi egyházból már harmadizben nem küldetett be szavazat, e hivatalos mulasztást azért megbüntettetni kéri.

Minden egyes mulasztás a szavazatok beküldéséről szabályaink szerint 2—2 frt birsággal büntetettvén, a kishodosi lelkész hanyagságáért a három eset után 6 frt fizetésében marasztaltatik el.

18. Miután törvényeink értelmében a lelkész kijelölő bizottság mindig egy évre választandó, s egyházmegyénkben e bizottság egy évi megbízatása most lejárt: felhívja közgyűlésünket esperes ur, hogy újból hajtsa végre e bizottság megalakítását.

A lelkészjelölő egyházmegyei bizottságba egyházi részből Soltész János, Gulyás Lajos, világi részből Lajos György rendes, — egyházi részből Ferenczy Károly és Balogh István, világi részből Császy Bálint tanácsbíró urak pótagokul egy évre újlag megválasztatnak.

19. Esperes ur felemlíti hogy Nagy Béla ur midőn világi tanácsbírói tisztéről lemondott, lemondásában egyházkerületi képviselői állásáról nem emlékezett meg, és bár a megbízatást továbbra is megtarthatja, nem tudható, vajon ama lemondás hallgatólagosan nem vonatkozott-e ezen állásra is?

Hogy egyházmegyénk egyházkerületi világi képviselője hiányt ne szenvedjen, felkéri közgyűlésünk esperes urat, hogy Nagy Béla urtól e tárgyban kérjen felvilágosítást annyival inkább, mert köztudomásulag már e hó 26-án egyházkerületi gyűlés fog tartatni.

20. Minthogy egyházmegyénk érdeke azt hozza magával, hogy az egyházkerületi gyűlésen való teljes képviseltetéséről jelen körülmények között is gondoskodjék: azért egy világi pótképviselőnek választása indítványba tétetett.

Ezen indítvány közhelyesléssel elfogadtatván, egyházkerületi pótképviselőül id. Böszörményi Sándor egyházmegyei világi aljegyző a következő 2 évre egyhangulag megválasztatott.

21. Esperes ur jelenti, hogy a konventi utasítás alapján egyházmegyénk 14 egyháza és 5 lelkésze a közalapból való segélyezésért folyamodnak s a kérvényeket bemutatja.

A kérvények átvizsgálás és véleményezés végett egy Császy Bálint ur elnöklete alatt Gergely Károly, gr. Degenfeld Sándor, ifj. Böszörményi Sándor és Szikszay János urakból alakított bizottságnak — jelentés tételöknek gyűlésünk folyamán leendő bevétele mellett — kiadatnak.

22. Olvastatott a lelkész jelölő bizottságnak f. évi márczius 20. kelt jegyzőkönyve, mely szerint a rozsályi lelkész-tanítói állomásra

két egyén u. m. Csepelyi Menyhért és Sarkadi Mihály pályázott, s mindkettőnek bizonyítványai rendben találtatván e 4-ed osztályu egyházba való választásra mindketten minősítették. Ezzel kapcsolatosan tudatja esperes ur, hogy a választást ez alapon elrendelte s egyházmegyei megbizottakul Császy Bálint és Barkász Albert urakat küldötte ki, és e küldöttség által beterjesztett választási jegyzőkönyv szerint f. évi márczius 30-án Sarkadi Mihály segédlelkész tanító a rozsályi egyház rendes lelkész-tanítójává szabályaink szerint egyhangulag megválasztatott.

E választást egyházmegyei közgyűlésünk készséggel erősíti meg, azonban az egyházmegyei látogatás jegyzőkönyvének tanúsága alapján szükségesnek látja megválasztott Sarkadi Mihály rendes lelkész-tanítónak az ottani iskola ügyét szívére kötni, s annak ügybuzgóbb, kötelességszerűleg több szorgalommal vezetését különösen figyelmébe ajánlani.

23. Az egyházmegyei 131/883. sz. a. megbizott küldöttség beterjeszti jelentését, melyben elő van adva, hogy a néhai Csanálosi György lelkész árvái, és a nagypaládi egyház között fenforgó kölcsönös követelés beismerés és békés megegyezés útján kiegyenlítettett.

A kölcsönös követelések békés kiegyenlítése megnyugvással vétetik tudomásul.

24. Főtiszteletű püspök ur 44/884 sz. a. levelében felhívja egyházmegyénk esperesét, hogy jelen egyházmegyei gyűlésünket a felsőbányai templom építése tárgyában intézkedésre szólítsa fel, s az egyházmegyei gyűlés ez ügyet illető határozatát vele mielőbb közölni sziveskedjék.

E felhívás alapján, minthogy a kérdéses ügy egyházmegyei gyűlésünkön mindeddig tárgyalás alatt nem volt — utasittatik a felsőbányai egyháztanács, hogy — a menyiben ugy felsőbb helyen, mint egyházlátogatáskor a templom építése többször sürgettetett, s az arra gyűjtött alap a 35 ezer frtot meghaladja, — jelentse be, miért vonakodik és késik az építkezés megkezdésével, és kellőleg kifejtett indokait elbirálás végett egyházmegyénkre mielőbb terjessze fel.

25. Felsőbányai lelkész Celder Márton az egyháztanács azon határozata ellen kér orvoslást, a melyben 150 frt fizetési pótléka 1884. évi január 1-ső napjától beszüntetendőnek kimondatik. E tárgygyal kapcsolatosan az egyháztanácsnak az esperesi hivatalhoz intézett levele beterjesztetvén, abban az egyháztanács a fizetési pótlék megtagadására, illetőleg beszüntetésére jogosított hatóságnak véli

magát. Lelkész hivatkozik arra, hogy az 1875-től kezdődő hivatalos fizetési pótlékot az esperes egyházlátogatás alkalmával köszönettel erősítette meg, s 1879 ben az egyházkerületi gyűlés 237. sz. által szintén megerősítettnek tartja a mennyiben ott utasításul van adva, hogy a lelkeszi fizetés pótlása 150 frt, mely a templom alap jövedelméből szokott fizettetni, ezennel a közpénztárból — melybe a templom pénztárából különben is folytak be némi összegek — fedeztessék. — Ez állítás ellenében az egyháztanács is kimutatja az 1874. decz. 6 án kelt 113 számú jegyzőkönyvi határozatából, hogy a 150 frt fizetési pótlékot oly kijelentéssel szavazta meg, hogy ha az egyház kizárólag a meglevő templom építési pénz felhasználására lenne szorítva jövőben, s addig a közpénztár nem jönne oly helyzetbe, hogy ezen reá háramló fizetés teljesítését megbírná, e nem várt esetben ezen fizetés javítás a kellő alap gyűléséig beszünttetetik. A nem várt eset pedig az egyháztanács állítása szerint a bányajövedelmek megszüntével most bekövetkezett.

Egyházmegyei gyűlésünk egyházi szabályainkkal meg nem egyezőnek találja a lelkeszi fizetésnek pótlékkal emelését és leszállítását azon uton, melyen a felsőbányai egyházban történt, mert egyháztanácsnak sem felemelni, sem azt levonni nincs jogában. De mivel e fizetés javítást itt már 9 évi gyakorlat, esperesi elismerés és egyházkerületi ide vonatkozó utasítás is megerősítette: ennél fogva annak érvényét egyházmegyei közgyűlésünk kimondja, egyszersmind annak felsőbb egyházi hatóság jóváhagyása nélküli beszüntetését meg nem engedi, és ez alapon a fizetési pótléknak az egyház pénztárából leendő kifizetését a mai napig elrendeli. Mostantól kezdve azonban e fizetési pótlék kérdése felfüggesztetik mindaddig, míg az egyházmegyei hatóság egy küldöttségnek a helyszínén való vizsgálata alapján meg nem győződik arról, hogy e fizetési pótlék tartamának ama feltétele, mely szerint ha az egyházi közpénztár nem bírná e terhet, a kellő alap begyűléséig megszünttetetik — csakugyan bekövetkezett-e? E vizsgálat megejtésére gr. Degenfeld Sándor és Soltész János tanácsbíró urak küldetnek ki, jelentésök jövő gyűlésünkre bevérvén.

26. Indítványba tétetik, hogy miután a szomszéd szatmári testvér egyházmegyében is épen ma van egyházmegyei gyűlés és új gondnoki székfoglalás, — alkalomszerű lenne egyházmegyei gyűlésünk szívélyes üdvözlét és áldáskívánatát átküldeni.

Ez indítvány közhelyesléssel találkozáván, egyházme-
gyei gyűlésünk testvéri üdvözlétének kitejezésével és köz-
lésével Gergely Károly lelkész ur megbizatik, felkérteván
az elnökség az üdvözlét aláírására.

27. Olvastatott a gyámintézeti közgyűlés f. évi ápril 2 án Kras-
són tartott ülésének ideiglenesen szám nélkül kiadott jegyzőkönyvi
kivonata, melyben nevezett testület az iránt keresi meg közgyűlé-
sünket, hogy a pénztára javára büntetett kishodosi és szatmárhegyi
lelkészek ellen — a mennyiben a rájuk rótt 6, illetve 12 frt birsá-
got mindeddig le nem fizették — a végrehajtás rendeltessék el Ezzel
kapcsolatban beterjesztetett Papolezi Károly szatmárhegyi lelkész
védekezése és kérelme a reája közgyűlésileg kiszabott 12 frt birság
elengedése tárgyában.

Közgyűlésünk ragaszkodva mult évi 91. és 124. számú
végzéseikhez Papolezi Károly lelkészt kérelmével elutasítja,
s kötelezi mind őt, mind kishodosi lelkész Barkász Bálintot,
hogy a reájuk rótt 12, illetve 6 frt birságot 15 nap alatt
a gyámpénztárnok kezeihez különbeni végrehajtás terhe
alatt fizessék le, a végrehajtással gyámintézeti pénztárnokot
bizván meg.

28. A kishodosi egyház tagjai utalva nehéz viszonyainkra s el-
szegényedésükre, a lelkészi fizetés leszállítását kérelmezik. E kére-
lemmel kapcsolatban olvastatott a véleményezésre felhívott ottani lel-
kész Barkász Bálint nyilatkozata, mely szerint folyamodó egyházta-
gok kérelme méltánytalan, s hivatolt elszegényedésök igaztalan.

Közgyűlésünk, hogy ugy folyamodók, mint a lelkészi
hivatal érdekében magát annál jobban tájékoztathassa, fel-
kéri és megbizza Császy Bálint és Lugossi Dániel urakat,
hogy a helyszínére kiszállva, folyamodó egyháztagok ké-
relmét behatóan vizsgálják meg, s eshetőleg javaslatukat a
díjlevél tárgyában — jelentésük kapcsában — legközelebbi
közgyűlésünkre terjeszszék be.

29. Mult évi közgyűlésünk 100. sz. a. végzésével a sz.-kóródi
egyházba kiküldöttek jelentik, hogy azon megbizatásuknak miszerint
a presbyterium útján a lelkész-tanítói díjlevél végleges megállapítá-
sát eszközöljék — helyszínén eleget tettek, s utasításuk nyomán
nevezett lelkész-tanítói díjlevél 3 példányban kiállított és bete-
rjesztett.

Beterjesztett küldöttségi jelentés tudomásul szolgál. A
3 példányban becsatolt, s szabályszerűen bélyegzett díjlevél
— a mennyiben az ép mult évi közgyűlésünk 44. és
100. sz. a. végzésével jött létre — jóváhagyatik, s mel-

lékleteivel együtt megerősítés végett a főt. egyházkerületi közgyűléshez felterjesztetik.

30. A rozsályi egyház előljárósága mult évi közgyűlésünk 51. számú végzésének utasítása folytán a rozsályi lelkész-tanítói díjlevelet 4 példányban beterjeszti.

A beterjesztett s szabályszerűen kiállított díjlevél jóváhagyatik s megerősítés végett a főtiszt. egyházkerületi gyűléshez felterjesztetik.

31. Olvastatott a tisztaberki lelkész Bodor Pálnak a szatmári kir. járásbirósághoz, majd utólag közgyűlésünkhöz beadott jelentése, melyben nevezett lelkész, mint a rozsályi leány-egyház lelkésze előadja, hogy petei gör. kath. lelkész Csigi János a rozsályi leány-egyházban szabályszerűen kihirdetett ugyanottani illetőségű ref. valásu Pap Józsefet jegyesével — hirdetési bizonyítvány nélkül, sőt annak szándékos mellőzésével, pusztán a felektől vett azon igenlő nyilatkozat alapján, hogy hirdetve voltak — összeeskette, minek folytán az 1868-iki 53. t. cz. idevonatkozó §-ait eskető lelkész szándékosan megsértette, s panaszlót stólaris jövedelmében úgy, mint az államkinestárt a hirdetési bizonyítványra szükséglett bélyegjeggyel megrövidítette. Majd olvastatott e jelentésre a szatmári kir. járásbiróság elutasító végzése, a mennyiben panaszlott lelkész a kir. járásbiróság illetősége alá eső vétséget, vagy kihágást nem követett el.

Beterjesztett panasz, mint vallásügyi sérelem, további intézkedés és orvoslás végett a főtiszt. egyházkerületi gyűléshez terjesztetik fel.

32. A mikolai egyház némely tagjai a lelkészi és tanítói díj fizetésre nézve új fizetési kulcs megállapítását kérelmezik, utalva azon körülményre, hogy a mikolai egyháztanács ez irányu több ízű kérésüket figyelmen kívül hagyta. E kérvénynyel kapcsolatban olvastatott a mikolai egyháztanács felterjesztése, melyben tiltakozva folyamodók azon állítása ellen, mintha az egyháztanács nagyobb részt nagybirtokosokból állva, hagyta volna figyelmen kívül az új fizetési kulcs kérdését — előadja, hogy az új fizetési kulcs nem fogadtatott el, mert a mikolai egyházi adózás alapja csak nem rég módosított, s az egyháztanács ép folyamodók érdekében a legújabb időben lényeges könnyítéseket eszközölt a befizetésre nézve.

Közgyűlésünk a mikolai egyház jelen viszonyai között nem látja be szükségét az egyházi adózás alapja változtatásának annyival is inkább, mert az újabb időben ez irányban lényeges változtatások történtek. Azonban az egyház előhaladhatása s a kölcsönösség érdekében azon óhajtnak ad kifejezést, hogy egyházmegyénk közelebbi küldöttségé-

nek tanácsa a közös teher viselés könnyítése tárgyában — vajha mihamarább megvalósulást találna.

33. Esperes ur jelenti, hogy a szatmári egyházmegye gyűlése gyűlésünk tegnapi üdvözlétére válaszólag viszonzóüdvözlétét és szives jókívánatait az elnökség által aláírt levélben fejezi ki.

A levél felolvastatván, annak tartalma lelkesült örömmel vétetik tudomásul.

34. Esperes ur előadja, miszerint Mayer Salamon közbirtokos urnak jelentése szerint a rozsályi templomra általa tegnap felajánlott regále összeg bővebb utánnézéssel kitűnt, hogy nem 23, hanem három váltón 49 frt s ehhez nevezett jótevő még 1 frtot tévén, így a jelzett célra, 50 forintot adományozott.

Hálás elismeréssel és köszönettel veszi közgyűlésünk annyival inkább, mert felekezeti ségen felülemelkedő nemes szívből látja azt eredni, s midőn ez áldozatkészséget jegyzőkönyvbe vezetetni, egyszersmind a jótéteménynek emlékézt ez uton megörökíttetni határozta, erről a nemes jótevőt jegyzőkönyvi kivonat útján is értesíteni rendeli.

35. Gergely Károly lelkész jelenti, hogy ugyancsak nevezett Mayer Salamon közbirtokos ur a megyénél régebben alapítványt tévén, ennek jövedelméből évenként a krassói ref. iskola tanulóinak segélyezésére 8 frt 25 kr adatik ki, s ez évben több gyermek láttatott el e segélyből ruhával.

Mint a nemes gondolkozásnak és áldozatkészségnek újabb bizonyítéka, méltányló köszönettel vétetik tudomásul.

36. Molnár Lajos lelkész azon indítványt terjeszti be, hogy esperesi elnöklet alatt alakíttassék egy rendes egyházmegyei számoltató szék, mely testület évenként egyszer összegyűlve vizsgálná át az egyházi számadásokat, s annak tagjai az e célra egyes egyházaktól fizetendő 1—1 forintból láttatnának el napdíjjal.

Minthogy a múlt évben a tanácsbírói kar által helyettesített számoltatószék csak ideiglenesen volt rendezve, s annak további alkalmazása nem mutatkozott célravezetőnek: a rendes számoltatószék felállítására vonatkozó indítvány azon módosítással fogadtatik el, hogy egyházmegyénkben a vidékek érdekében 3 számoltatószék 4—4 tagból alakíttatik, nevezetesen Palád vidékén Császy Bálint elnöklete alatt Barkász Albert, Kiss Róbert, Lugossi Dániel tagok; Bányavidékén Lajos György elnök, Gulyás Lajos, Böszörményi Zsigmond, Szél György tagok; Krassó vidékén Gergely Károly elnök, id. Böszörményi Sándor, Tóth Dániel,

Szücs Kálmán tagok. Az első vidékhez tartoznak: N.-Palád, K.-Palád, Uszka, Magosliget, K.-Hodos, N.-Hodos, Méhtelek, Tisztaberek, Szárazberek, Peleske, Homok, Mikola, Garbolecz, Egri, Batiz, Lázári, Rozsály. 2 ik vidékhez Adorján, Sárközujlak, Sárköz, Ujváros, K.-Remete, Vámfalu, Józsefháza, Megyes, Patóháza, Apa, Váralja, Misztótfalu, N.-Bánya, F.-Bánya. 3-ik vidékhez Krassó, Hirip, Szatmárhegy, Amacz, Szentmárton, Udvari, Berend, Pálfalva, Ombo, Pettyén, D.-Apáti, Kóród, Kis-Koles, Nagy-Kolcs. — Megjegyeztetvén, hogy az egyházi számadások vezetői minden év január végéig köteleztetnek a kellő okmányokkal ellátott számadásoknak az illető elnökhöz való beküldésére; jelen évben pedig a jegyzőköny vételétől számított 30 nap alatt. Az 1883-ik évről felmentetnek azok az egyházak, melyekben a tanácsbírói vizsgálat megtartatott. A számoltatószék díjazásának indítványa — nem akarván közgyűlésünk az egyházakra emez új terhet róni — elejtetett.

37. Olvastatott az országos közalapból segélyt kérő folyamodók okmányainak s kérelmök alaposságának megvizsgálására kiküldött bizottság jegyzőkönyve, a melyben ki van tüntetve, hogy 13 egyház és 5 lelkész folyamodik segélyért, ezek közül a kispeléskei és garbolezi egyház és garbolezi lelkész kérelme nem találtatván eléggé indokoltnak, nem ajánltatnak, a többiek nevezetesen: K.-Szentmárton 500, Patóháza 500, Sárközujlak 200, Batiz 100, Pálfalva állandóan évi 70, Kis-Hodos 100, Homok 100, Méhtelek 100, Apahegy állandóan évi 100, Udvari 50, Tisztaberek 100 frttal; a lelkészek közül Gál Péter sárközi lelkész 10 évig évi 150, Bodor Pál tisztaberki 100, Barkász Albert méhteleki 10 évig évi 100, Molnár Lajos ez évre 50 frttal segélyezendőknak véleményeztetnek, és az országos segélyosztó bizottságnak melegen ajánltatnak.

A bizottság véleménye azon hozzáttétellel, hogy a peléskei igyekező kis egyház is segélyezésre ajánltatik — helybenhagyatott, és minden kérvény felterjesztetni rendeltetett. Minthogy pedig több helyen az illető előljáráóságok nem tudva azt, hogy már e segélyért most folyamodni kell — a kérelmezést elmulasztották, u. m. Rozsály, Misztótfalu, D.-Apáti utasítatnak, hogy kérvényeiket haladéktalanul felszerelve adják be, mert mint segélyre legtöbb igényt tartó szegény kisdud egyházak pártfogásra a legmelegebben ajánltatnak.

38. A színerváraljai egyház három tagu küldöttsége egy kérvényt terjeszt be, csatolván ahoz az 1884. márczius 23-án tartott

közgyűlésének eredeti jegyzőkönyvét, melynek tartalmában a választandó lelkész javadalmazása czéloztatott megállapittatni, s miután ez ügy tárgyalása késedelmes beadás folytán a napirendről elvonatott, annak megvizsgálására egy vegyes küldöttség megbizását kéri. Majd a gyűlésünkön nyilatkozó azon felfogás ellen, mintha egyházi képviselőket a közgyűlésnek nincs, hanem egyedül csak a presbyteriumnak van joga választani és küldeni, tiltakozásukat jelentik be. Végre kéri esperes urat, hogy miután a nyugalomba vonult lelkész meghívására kiállított chárta az egyház levéltárában fel nem található, és mivel ezen chártára a mostani új választásnál készítendő lelkészi fizetés levél megállapításánál is figyelemmel kell lenni: méltóztassék annak előkerítését valamelyik levéltárból kieszközölni s másolatban megküldeni.

Nem kétkedik közgyűlésünk azon jóakaraton, melyet a színérváraljai egyház közgyűlése a becsatolt jegyzőkönyve tartalmával czéloz, a midőn most egy leendő új lelkész választás alkalmával a fizetés rendezést munkába vette, de kénytelen tévesnek jelezni azon felfogást, mely a tervbe vett uton akarta a rendezést végezni; s a midőn a megjelent küldöttség azon tévhitben is volt, hogy a benyújtott pusztai jegyzőkönyvet talán egészen ignorálni akarja közgyűlésünk, a későbbben alkalmazott eljárás egészen rendes mederbe vitte az egész ügy menetét, és a beadott kérvény alapján Lajos György világi, és Gulyás Lajos egyházi tanácsbíró urak azon felhatalmazással küldetnek ki a váraljai egyházba, hogy minden az egyházterén felmerülő ügyek vizsgálására és lehető elintézésére megbizatnak. A váraljai küldöttségnek a kérvényben hangsúlyozott tiltakozását, nem csodálkozva azon, hogy annak tagjai egyházi alkotmányunkat s újabb törvényeinket még nem ismerik — mint a törvény ismeretlenségéből származó nyilatkozatot, — közgyűlésünk figyelmen kívül hagyja; megbizza végül esperes urat, hogy a kért régi díjlevél másolatát ha valahol megszerezheti, felhasználás végett küldje el az illető egyházi előljáróságnak.

39. Olvastatott a krassó-vidéki lelkészi kör értekezletének 1883. aug. 6 án kelt egyetlen jegyzőkönyvi száma, melyben ki van emelve hogy: mivel többi lelkészi körünk s az egyetemes lelkészi értekezlet helyreállításában az egyházmegyei hatóság nem csak nem intézkedett, de e körnek erre vonatkozó több rendbeli kérelmét figyelemre sem méltatta: ezért erkölcsileg kényszerítve érzi magát hivatalos működési terének elhagyására, s erről az egyházmegyei gyűlést tisztelettel értesíti.

Sajnálattal veszi közgyűlésünk e nyilatkozatot, de miután meggyőződött arról, hogy ennek célja inkább az, hogy a többi körök is állitassanak fel: ennél fogva felhivja a lelkészi kart, hogy a régebben megállapított módozatok szerint és kitűzött helyeken alakuljanak meg és munkálkodjanak az alapszabályok értelmében hivataluk terének még jobban megismerésére, és az egész egyházi élet tökéletesítésére.

40. Kolumbán Sándor szatmárhegyi fitanító panaszolja, hogy a 110/883. sz. a. egyházmegyei végzés által részére biztosított lippai temető széna termését lelkész magához hordatván, azt átengedni vonakodik.

A mennyiben az eddig némileg jóhiszemű birtokló lelkész takarította le a széna termést, s már az idézett végzés hozatalakor a letakarítás megtörtént, annak visszaható ereje nem lehet, és így a tavalyi haszonvétel a lelkészé marad: de jövőre lelkész az u. n. lippai temető használatától óvakodjék, és az egyházmegye végzései, intézkedései iránt — könnyen fegyelmi eljárás alá jöhető megfontolatlanságtól való tartózkodással — több figyelmet és engedelmességet tanusítson.

41. Fentebb nevezett szatmárhegyi tanító panaszolja azt is, hogy vizszűke miatt az iskola kutját kénytelen volt lezárni, s a zár egy éjjel ismeretlen tettes által feltörvén, a lelkész családja — bár annak kutja tele volt — majdnem minden vizet felhasznált, annyira hogy az iskolás gyermekeknek távolról kellett ivó vizet hordani.

Minthogy az esperesi látogatáskor kitűnt, miszerint a lelkész kutjában használhatatlan víz volt, és így annak családja kényszerüségéből folyamodott az iskola kutjához; sőt mivel esperes ur által a papi család oda is volt utasítva: ezért tanító a kut elzárása miatt megrovatik és komolyan figyelmeztetetik, hogy ily embertelen merényletre ne vetemedjék. Az egyház előjárósága pedig — ha a szükség úgy kívánja — több kútnak készítésére utasítatik.

42. Esperes ur jelenti, hogy Sárköz Ujlakra Biki Ferencz helyére segéd-lelkész tanítóul Nagy Elek jelentkezővén, részére a meghatalmazás bizonyítványai bemutatása mellett kiadatott.

Nagy Elek segédlelkészi és másodvizsgáról szóló bizonyítványai rendben találtattak s állomásán készséggel megerősítetik.

43. Várady Mihály és Menyhért garbolezi egyháztagok a néhai

édes anyjok alapítványából az uri szent asztalhoz egy ezüst pohár vásárolhatásának és szószéki korona készítésének engedélyét azon megjegyzéssel kérik, hogy a pohárra a hagyományozó neve is reá vésetessék.

Minthogy e kérvényben kifejezett óhajtnak akadályul semmi sem szolgál — az megadatik, és úgy az urasztali pohár a kívánt név bevésésével, mint a katedrai korona vásárlása engedélyeztetik.

44. A kispaládi ref. egyház egy új temető-helyiség megvásárlási engedélyeért nyújt be kérvényt.

Az ügy megvizsgálása küldöttség kimenetelét teszi szükségessé, s annak tagjaiul Lugossi Dániel és Kis Róbert urak azon utasítással küldetnek ki, hogy az ügy állásáról véleményes jelentést terjeszsenek be.

45. A berendi egyház előjárói azon kérelmet terjesztik be, hogy a tanítói lakás a templomnak vásárolt helyiségből, az általok különösen tanítói lakásul ujonnan épített épületbe áttétetni engedélyeztessék.

Kérelmezőknek a tanítónak az új épületbe való átköltöztetése azon utasítással engedélyeztetik, hogy a jelenben tanító által használt szobákat egy iskola teremmé, az épület felesleg részét pedig, magtárrá berendezni kötelesek.

46. Homok egyház előjárósága a már rég használaton kívül álló temető-helyiség eladhatásának jóváhagyását kérelmezi.

Szóbeli jelentés folytán tudomására jöven, közgyűlésünk annak hogy a kérdéses temető nincs az egyház nevéretelekkönyvezve, ennél fogva utasítatik az előjáróság a helyszíneltetés és az egyház nevére való bekebeleztetésre, melynek megtörténtével az egyházmegye jóváhagyása megadatik.

47. A nagybányai egyház előjárósága bizonyos földbirtok eladását kéri egyházmegyeileg engedélyezni.

A kérdéses földterület a leánytanító fizetésének bizonyos részét képezvén, az eladhatási engedély annyival inkább sem adható meg, mivel nevezett földrész későbbi időben temetőnek való felhasználhatása is kilátásba van helyezve.

48. Dobrács-Apátiból 11 egyháztag a végett folyamodik gyűlésünkhöz, hogy egyházunkban többek birtokának elpusztulása után aránytalanul van a lelkeszi fizetés kivetve, azért annak igazságos elrendelését kérik.

Bár csak a közelmúltban volt nevezett egyházban bér-

kivetés rendezése, de miután nyilvánossá lett, hogy ott az óta is birtokváltások állottak elő: ennél fogva a kért kivetési igazítás végrehajtására id. Böszörményi Sándor és Tóth Dániel urak kiküldetnek.

49. Magosligeti lakos Kiss József vele lakó édes anyjának egyházi megadóztatása ellen panaszkodik, és azt megszüntetendőnek kérelmezi.

Minthogy ez ügyben már nemcsak az egyházmegye, hanem felebbezés útján 165/883 az egyházkerületi gyűlés is elutasító végzést hozott; és mivel semmi újabb változás a kérvényben nem jelentetett: ennél fogva folyamodó kérelme nem teljesíthető.

50. Az apahegyi leányegyház hivei panaszzolják, hogy a 65/882. sz. a. egyházmegyei végzés az apai anyaegyház által mindeddig végre nem hajtattott, a mennyiben tökepenzüik átadásánál csak kötvények szerepeltek, és azok között 3—200 frtnál több értékben el nem fogadható felelősség melletti kezelésre, — kérik azért a még hiányzó összegnek teljesen biztosított értékű okmányokban, vagy készpénzben való átadását.

E kérelemnek hely adatván, utasittatik az apai egyház előjárósága, hogy a kétes hitelű és biztosítéku kötvényeket az apahegyi leányegyháztól — melynél ezek csak letéteményezve voltak megörzés végett — visszavéve, azok értékét 3 hónap alatt felelősség alatt hajtassa be, és illetékes helyére adja át.

51. Olvastatott a batizi egyház előjáróságának azon kérelme, melyszerint engedtessek meg neki, a lelkészi fafizetésnek 5 évi tartamra pénzzé változtatása, és hogy a fapénznek egy részét 28 frt 12 krt az egyház egyes tagjainak tulterheltetése miatt az egyház közpénztárából fizethessék ki.

A fafizetésnek pénzzé való változtatását 5 évre egyházmegyei gyűlésünk helybenhagyja, és megengedi azt is, hogy a 28 frt 12 kr az egyház közpénztárából, — csak hogy annak elő nem irányzott rendkívüli bevételeiből — fedeztessék.

52. Az egyházkerületi gyűlés 233/883. sz. a. határozatával felhivatnak az egyházmegyék nyilatkozatra, hogy esketési jegyeket, vagy ezek helyett család-könyvet tartanak-e életbeléptetendőnek.

A család könyvek haszna ugy egyes családokra, mint a lelkészi hivatalra nézve kétségtelen lévén, azok behozatalát czélszerűnek találja közgyűlésünk; esketési jegyekre

azonban csak nagyobb egyházakban lévén szükség, annak életbeléptetése egyházmegyénkben felesleges. A családkönyveknél is leghelyesebbnek véleményezi közgyűlésünk azt, ha nagy alakban egy kötetben kezeltek a lelkészi hivatalnál.

53. Felvétellett az amaczi magtár és Nagy Károly volt lelkész között felmerült kölcsönös követelés megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, melynek tartalma szerint a Nagy Károly egy részvény birtoklása a magtári számadás jegyzőkönyvének igazolása alapján megállapított, emélfogva a mikor a kölcsönös követelésnek egyenlő értéke kimutatott, a küldöttség azt mindkét részről elenyésztetendőnek véleményezi; másfelől a most részvényesek által fentartott magtárnak alapszabályait úgy alakíttatni javasolta, hogy egyházi jellege kétségtelen legyen, és hogy a jövedelem 20%-ka az egyházmegye által meghatározott célra gyümölcsözzék.

Küldöttségnek azon véleménye, miszerint az egyenlő értékű kölcsönös követelés egymással kiegyenlítettnek véssék, végzésileg megállapíttatik. A küldöttség javaslata folytán átalakított — most ide beterjesztett, és Bösörményi Sándor aljegyzőnek átvizsgálás végett elnökileg kiadott s jóváhagyhatónak véleményezett új alapszabályok pedig, az idevonatkozó egyházmegyei 85/882. számú végzés értelmében 20% jövedelemnek az egyházi közszükségletre való gyümölcsöztetésének feltétele mellett, megerősíttetik.

54. Bodnár János szentmártoni lelkész indítványt terjeszt be, melynek értelmében ohajtandó lenne az egyetemes magyar ref. egyház névtárának bizonyos időszakokban való készítése és szétosztása.

Az indítvány, mint gyakorlati irányu és az egyházkerületek egyesülése által is kívánt intézkedés, pártolólág terjesztetik a főtiszteletű egyházkerületi gyűlésre.

55. A szamoson-tuli lelkészi kör indítványozza, miszerint úgy az esemény fontossága, mint az egyházi ügyek átvételében szükséges rend érdekében, minden egyházba az ujonnan belépő lelkész esperesi vagy tanácsbírói ünnepélyes beiktatással foglalja el állomását.

A lelkészi ünnepélyes beiktatás megtartásának egyszerű bár, de buzdító és jótékony hatásu ténye beismertetvén, az ennek behozatalára vonatkozó indítvány elfogadtatik, és az illető lelkészi kör az ünnepélyes tény mikéntjének megállapítására vonatkozó javaslat készítésével megbízatik.

56. Ugyanazon testület indítványba teszi, hogy a gyermekek konfirmációja egyházmegyénkben mindenütt egy napon végeztessék, s minden növendéknek konfirmációi emléklap adassék.

E kettős indítvány szintén pártolásban részesül s míg a konfirmáció szertartásának ünnepélyes végzésére évenként az áldozó csüörtök állapittatik meg: addig a helyi viszonyokhoz képest konfirmációi emléklapok, vagy még inkább vallásos tartalmu emlékkönyvek adása tétetik javaslatba.

57. Ugyanazon lelkészi kör azon tapasztalatból indulva ki, hogy a lelkészi kegyeleti év sok nagy családú lelkésznek félfizetésével anyagi hátrányára, sőt többször romlására van, azért indítványozza, hogy kegyeleti években az illető lelkészi állomások a mennyiben lehetséges időközi lelkészekkel láttassanak el.

Az indítvány czélját és indokait közgyűlésünk méltányolva, azt elfogadja és felhatalmazza az esperesi hivatalt, hogy adandó alkalommal a mennyiben az egyház és megválasztott lelkész érdeke megengedi, a kegyeleti évben az időközi lelkésznek alkalmazását gyakorlatba veheti.

58. Gergely Károly lelkész azt indítványozza, hogy az esperesi meghatározott évi általányon kívül — a mely a nagy munkához képest úgy is nagyon szerény tiszteletdíj — bizonyos pecsédíjak állapittassanak meg az esperesi hivatal részére.

Elismerve az indítvány alapos indokát, az esperesi pecsédíjak szabályozásának, illetőleg meghatározásának tervezete készítésével Gergely Károly és Egey Ferencz urak közgyűlésünk által megbizatnak.

59. Nagypaládi lakos Oroszi József az eredeti örök eladási szerződés becsatolásával, a mely okmány 1866. okt. 20 án kelt, s a öételár felvételét igazoló gondnoki bizonyítvánnyal, azon kérelmét terjeszti elő, hogy engedjék meg neki a nevezett szerződésben megvásárolt egyházi birtokrésznek telekkönyvi átíratása.

Minthogy a vásárlásról, a vételár kifizetéséről semmi kétség nincs, és mivel nevezett Oroszi József e birtokrésznek 18 év óta tényleg is birtokában van, s annak átíratásának elmulasztása csak hanyagság következménye: közgyűlésünk a telekkönyvi átíratást engedélyezi, és e határozatnak megerősítését a főtiszt. egyházkerületi gyűlésen is kérelmezi.

60. Köztudomásu dolog, hogy egyházmegyénk iskola tanácsa még 6/882 számú határozat értelmében meg volt alakítva, azonban munkásságának jelét eddig alig adta, ennél fogva felhívja esperes ur közgyűlésünket, hogy e fontos ügy érdekében intézkedjék.

Ugy lévén közgyűlésünk meggyőződve, hogy e nagy horderejű intézmény működését esperes urnak, mint elnök-

nek, tulterhelt hivatali állásánál fogva az alelnök volna hivatva vezetni és kifejteni, miután Czelder Márton ur, mint alelnök, e téren kellő eredményt nem mutatott fel, azért hivatalától felmentetik, és helyére egyhangulag Gergely Károly lelkész ur választatik meg, s az ekként megüresült jegyzői állomásra pedig, szintén egyhangulag Tóth Dániel lelkész urat hívja fel a bizalom.

61. Az avasujvárosi egyháztanács 1884. febr. 18-án kelt gyűlési jegyzőkönyvének 1. számát, — melyben Dohi Józsefnek, kit egyházfinak választottak, a midőn e hivatalt elvállalni nem akarja, — engedetlensége van kitüntetve, — terjeszti be és kéri ez ügynek gyűlésünk általi elintézését.

Minthogy a hivatolt jegyzőkönyvi számban ki van mondva az, hogy Dohi Józsefnek a reá ruházott egyházi hivatal terhének elfogadása ellen semmi alapos indoka nincs; és mivel egyházmegyénk 63/883. számú határozata 15 frt hivatali váltságot szabott meg: ez összeg nevezett engedetlen egyháztagon végrehajtás útján is beveendő.

62. Gergely Károly lelkész és id. Böszörményi Sándor aljegyző a lelkészi könyvtár 1882-ki számadásának megvizsgálásáról szóló jelentéseket beterjesztik, egyszersmind a tetemes hátralék behajtása iránt erélyes intézkedést kérnek.

Tekintettel arra, hogy a hátralékok között több olyan tételek is fordulnak elő, melyek behajtása részint elhalálozás, részint vagyontalanság miatt bevehetlenné vált, ennél fogva Hajdu Péter számnélküli hátraléka, Veres Péter 5 frt 25 kr, Barkász Dániel 1 frt 05 kr, Bartók Ambrus 6 frt, Árokháti István 9 frt 45 kr és Balla László 1 frt 05 kr illetéke a hátralékok sorából törölni határozzatik, — a többire nézve pedig esperes ur felkéretik, hogy saját hatáskörében a hátralékok behajtása iránt intézkedjék. A küldöttség által helyesnek s pontosan vezetettnek talált számadás viteléért könyvtárnok, Szél György egyházi aljegyzőnek köszönet szavaztatik.

63. Egyházmegyei lelkészi könyvtárnok Szél György az 1883. évi számadást megvizsgálás végett beterjeszti.

A vizsgálat eszközzésével — jelentéseknek bevétele mellett Gergely Károly lelkész és id. Böszörményi Sándor világi aljegyző megbizatnak.

64. A szatmári járás szolgabirói hivatala, a sárközi ref. egyház hivei és annak lelkésze között létrejött egyezség felett felvett jegyzőkönyvet megküldi.

Tudomásul vétetik.

65. Özvegy Polyák Lászlóné néhai férje udvari tanító fizetésének beszedetését, s annak ugyancsak az ő magtári tartozása kiegyenlítésére leendő fordítását kéri.

Az udvari egyház viszonyaival teljesen ismeretes Bodnár János k.-szentmártoni lelkész ezen panaszos ügynek tisztázásával megbizatik.

66. Árokháti Vilmos a józsefházai ref. lelkészi hivatal javára édes anyja birtokára bekebelezett 529 frt 04 kr kitörölhetése feletti nyilatkozat aláírását sürgeti.

Miután a személyesen is jelen volt folyamodó előszóval előadott kérelme oly szokatlan kíváncsalmakat tartalmazott, melyek teljesítése a jogfogalommal és gyakorlattal ellenkezik, ennél fogva kérelmével elutasittatik.

67. Albert József jelenleg holdmezővásárhelyi tanító kéri az apai egyháztól volt tanítói fizetésének hátralékát behajtatni.

Minthogy az e tárgyban tett elnöki meghagyásoknak mindeddig elég nem tétetett, megbizatik esperes ur, hogy folyamodótól a kijavított hátialék kimutatást bekérve, azt további eljárás végett a járás szolgabirájához hivatalból tegye átal.

68. Gál Péter sárközi lelkész szivrehatólag panaszolja, hogy f. évi márczius hó 24-én éjjel ablakait beverték, a czinterem kapujáról a vasrudat lefeszítették, a lakatot összetörték, két köpü méhét a kert közepére dobták, és ezt gyaníthatólag az azon estve Kurpé József községi bíró és bátyja Mihálynál tartott kalákában levők valamelyike cselekedte. Ezzel kapcsolatosan felvételzett Kurpé József s több társainak lelkészek Gál Péter elleni panaszuk, melyben azt kérelmezik, hogy lelkészek egy más egyházba tétessék átal.

Megbotránkozással értesült közgyűlésünk azon nevezhetetlen büntényről, melyet a fékevesztett tömeg lelkésze ellen elkövetett: ugyanazért panaszlevél eredetiben gondnok nagyságos Ujfalussy Sándor urnak azon kérelemmel adatik ki, hogy a rakonezátlanok méltó megbüntetése végett a törvényes lépéseket hivatalból indítsa meg.

Minthogy pedig az egyház némely hivei által beadott panaszból egyedül a lelkész személye elleni zaklatást lát

az egyházmegyei gyűlés, az, mint tárgytalan, és semmivel sem igazolt, elutasítatik.

69. A felsőbányai egyházi előjáróság a néhai Bartha József által az egyháznak különféle célokra tett hagyományokat, mint pusztuló ingatlan birtokokat, célszerűnek látná elárusítani, annak engedélyezését, illetőleg előbb egyházmegyei küldöttség általi megvizsgálását kéri.

A kérelemnek hely adatván, Gulyás Lajos és Lajos György tanácsbíró urak a kérdéses ingatlanok megvizsgálásával és az azok eladására vonatkozó véleményadással megbízatnak.

70. Szabó Albert tanító bejelenti, hogy a patóházi egyházzal tanítói címének és rangjának megtartása mellett lemond.

Tudomásul vétetik.

71. A nagypaládi lelkészi díjlevelek a mint azok a 93/883. egyházmegyei végzésben megállapítottak, beterjesztetnek.

A hivatolt egyházmegyei végzés értelmében módosított díjlevelek jóváhagyatnak, és felsőbb megerősítés végett az egyházkerületi gyűlésre beadandók lesznek.

72. A szatmárhegyi egyház előjárósága az ottan tervbe vett orgona építésre vonatkozó szerződést, és a templom kiigazítására célzó költségvetést jóváhagyás végett beterjeszti.

A bemutatott szerződés megerősített, és a templom javítási költségvetés tervezete jóváhagyással tudomásul vétetik.

73. Esperes ur jelenti, hogy batizi tanító Beregszászi Gyula hivataláról más pályára lépve, lemondott; a patóházai egyházba pedig kispaleskei tanító Szabó Lajos nyert meghívást, és így a batizi, kispaleskei egyházakban a tanítói hivatal megüresedvén, mindkét helyre a tanítóképezdéből óhajtanak alkalmas egyént hívni.

A jelentés tudomásul vétetik.

Törvényszéki ügyek.

74. A szatmárhegyi volt gondnok Szabó József számadásának felülvizsgálásával 46/882. sz. a. megbízott küldöttség jelentése olvastatván, kitűnt, hogy nevezett, felsőbb utasítás folytán, a békés leszámolást megkísérlette, s az arról felvett egyházi jegyzőkönyv szerint 1—13. tételek alatt kimutatott összegekre nézve a követelés jogosultsága kölcsönös beismerés alapján megállapított; 14 tétel sz. a. 9 frt főgondnoki felmenetel fuvar díjja és 15 frt Bustyaházára

való utazási költség küldöttség véleménye szerint az egyház visszaköveteléséből törlendő; 15. t. sz. a. 24 ft kártérítési összeg megállapítandó; a 16. t. sz. a. Gordánféle pernél 60 ft felemésztett hagyaték értékében és 87 ft 59 kr fizetetlen perköltségben Böszörményi László fő- és Szabó József algondnok mint önkényes pert kezdők, egyetemlegesen elmarasztalandók; a 17. t. sz. a. 35 frtból 32 frt kölcsönös beismerés alapján törlendő, követelésben marad 3 frt; a 18. t. sz. alatti a presbytérum által elintéztetett. Ezek ellenében Szabó József 4. tétel szám alatt az állítólag számadásából kimaradt vagy hiányosan beirt kiadásoknak javára leendő kiigazítását kéri, azonban ezen tételek javára meg nem állapíthatóknak bizonyultak. Általában a küldöttség a presbyterium és Szabó József közötti leszámolásnál arról győződött meg, hogy az egyház érdekei nemcsak hogy szigorúan nem vétettek, sőt a tanács tulengedénységet tanusított, főként azon okból, mert nem akarta Szabó Józsefet; — kinél talán a tapasztalatlanság és tudatlanság nagyobb mérvű volt, mint a hűtlenség, — anyagilag tönkretenni, s azért ily áron is óhajtotta a békés kiegyenlítést. Végül a küldöttség jelenti, hogy Barát István 40 frt alapítványa, és egy társaság által orgonára adott 5 frt s annak több évi kamatai, a templomnál javítás alkalmával felhasználtattak, mely összegeknek a pénztárból eredeti rendeltetésöknek megfelelő gyümölcsöztetése végett kiadatását véleményezik.

Küldöttségnek véleménye legnagyobb részben elfogadtatván, következő ítéletet hozza egyházmegyei tanácsunk: Szabó József az egyháztanáccsal történt leszámolása s az ellene küldöttség által megállapított követelés alapján összesen 190 frt 04 krban; Böszörményi László 9 frt főgondnoki fuvar díj czimen felhasznált összeg visszafizetésében; Böszörményi László és Szabó József mint fő- és algondnok a Gordán-féle peres ügynél megnyert, de a per által felemésztett 60 frt kegyes hagyomány megtérítésében, és a még követelésben levő 87 frt 59 kr perköltségben egyetemlegesen elmarasztaltatnak.

Szabó József ellen a követelés legnagyobb részben az egyháztanáccsal történt békés leszámolás eredménye levén, ez alapon; azon felül a küldöttség által kimutatott kártérítési követelés 27 frtban volt megállapítandó. Böszörményi László főgondnoki fuvardíj czimen nem volt jogosítva arra, hogy az egyházpénztárából 9 frtot fiztessen, ily költség egyházi életünk terén ismeretlen. Végül fő- és algondnokot a Gordán-féle per minden következményeiért felelőssé kellett tenni, illetőleg elmarasztalni, mert önkényes pert indítottak az egyházi közgyűlés vagy tanács

utasítása és meghatalmazása nélkül. A küldöttség által kimutatott 45 frt alapítványi összegre nézve pedig jelenlegi gondnok felelősség alatt utasittatik, hogy azt a közpénztártól elkülönítve, eredeti rendeltetésének megfelelőleg gyümölcsöztesse.

75. Józsefházáról Tóth György, egyháztág többek nevében panaszt emel Cserepes Gerzon ottani lelkész ellen, annak részegeskedő botrányos és törvénytelen magaviselete miatt, a mit számos bizonyítványokkal igazol. E panaszos vádlevél kiadatott illető lelkésznek feleletre, s a lelkész aláírásának hiányával 40 egyháztág ad feleletet, vagy inkább viszont vádolja Tóth Györgyöt, az egyház ellen elkövetett botrányos kihágásaival és károsító eljárásaival. Ezzel kapcsolatosan jelenti esperes ur, hogy a volt gondnok számadását az ő rendelete ellenére mindeddig be nem küldte.

Midőn a vádolt lelkész a törvénytiszta írásbeli felelet elmulasztásáért előzetesen és szigorúan megrovatik: az egész ügy megvizsgálására Soltész János tanácsbíró és Böszörményi Sándor aljegyző urak kiküldettek. Az esperes ur által megrendelt gondnoki számadás is ezen küldöttség eljárása alá soroztatott.

76. Több józsefházi egyháztág, tanító Török Beniámin más helyre rendelését kéri azon okból, mert neje perlekedő, szájas, rágalmazó, kitől senki a faluban békében nem lehet.

E tárgy is a fentebb kinevezett küldöttségnek adatik ki.

77. Ugyancsak Józsefházáról Kacsó Istvánné panaszkodik, templomi botrányról, melyet az ő családi székének jogtalan elfoglalása idézett elő.

A fentebbi ügyekben működő küldöttség e tárgybani intézkedéssel is megbizatik.

78. Az apai lelkész és gondnok az egyház közönsége nevében Kató Ferencz volt főgondnok viselt dolgairól oly jelentést terjeszt be, a melyben számos sikkasztások és egyéb vádak merülnek fel. Másfelől lelkész ellen Kató Ferencz és 10 egyháztág emel ujjlag panaszt, s annak más egyházba áthelyezését kéri.

A Kató Ferencz volt főgondnok elleni vádirat másolatban, a lelkész elleni panasz eredetiben az illető feleknek kiadatik feleletre, melyet az ügyirat vételétől számított 8 nap alatt kötelesek lesznek az esperesi hivatalhoz beküldeni.

79. Patóházáról Hajdu András ottani lelkész ellen a miatt emel panaszt, hogy régi tartozása, vagyis több évről felgyült papbér hátraléka 3 és $\frac{1}{2}$ véka buza és $\frac{1}{4}$ véka széna áraban 10 frt 75 krt

vett be rajta birói uton, holott kész volt természetben kifizetni a követelést; lelkész ezen eljárását méltánytalan erőszakoskodásnak tünteti fel.

Minthogy a kimutatott lelkészi bérkövetelés azon évekről maradt fenn, a mikor az élet ára sokkal magasabb volt mint most; és mivel a kimutatott összeg épen községi bíróság által megállapított mennyiségben törvényesen hajtott be: lelkész az erőszakoskodás vádja alól felmentetik, és eljárása a törvényesség követelményeinek egészen megfelelőnek nyilvánittatik.

80. Az egész jegyzőkönyv hitelesítésével

Balogh István tanácsbíró, Gergely Károly és Tóth Dániel lelkész urak megbizatnak.

Végül esperes ur a még most is szép számmal együtt levő gyülési tagoknak ügybuzgó kitartásáért, a gyülést elfogadó krassói, kis- és nagy-kolcsi egyházaknaknak tapasztalt szives vendégszeretőkért elismerést és köszönet nyilvánítva, Isten áldásának kérésével a gyülést bezárja.

Hitelesítettett Ombodon, ápril 11-én.

Balogh István,
m. k. tanácsbíró.

Gergely Károly,
m. k. lelkész.

Tóth Dániel,
m. k. lelkész

1—26, 33—41, 48—61 és 69—80, számokat jegyzette Soltesz János egyházi főjegyző.

27—32 számokat jegyzette Szél György egyházi aljegyző.

62—68 számokat jegyzette Lajos György világi főjegyző.

42—47 számokat jegyzette Böszörményi Sándor világi aljegyző.

TÁRGYMUTATÓ.

1. Egyházmegyei gondnok ur eskütétel előtt felhatalmaztatott hivatalos működésre.
2. Gr. Degenfeld Sándor világi tanácsbíró esküt tesz és székét elfoglalja.
3. Id. Böszörményi Sándor világi aljegyző hivatalába beiktattatik.
4. Az esperesi megnyitó és gondnoki székfoglaló beszéd jegyzőkönyvbe veendő.
5. Egyházmegyei gondnok ur a lelkészi gyámintézet javára 500 forint alapítványt tesz.
6. Esperesi jelentés az 1884-iki egyházlátogatás eredményéről.
7. Esperes ur bejelenti Márton Bálint világi tanácsbíró halálát.
8. Jelentés Ladányi Lajos n.-paládi tanító haláláról.
9. Mayer Salamon a rozsályi templomra 23 frtot ad.
10. Esperes ur a tanügy haladásáról tesz jelentést, de négy tanító hanyagságáról is megemlékezik.
11. Szinerváraljai lelkész Széles Endre lemond s 300 frt év díjjal nyugalomra tért.
12. A váraljai egyházba időközi lelkésznek Király Gyula neveztetik ki.
13. A világi tanácsbíróra adott szavazatok felbontása küldöttségre bízatik.
14. Tanítótestületi képviselőnek Ladányi Lajos helyére Sinka Lajos 2 évre megválasztatott.
15. Az elhalt Márton Bálint világi tanácsbíró helye szavazás útján betöltendő.
16. A 13. sz. a. megbízott küldöttség jelentése szerint Gödény Imre 21 szavazattal világi tanácsbíróvá választatott.
17. A kis-hodosi lelkész háromszori szavazás elmulasztásáért 6 frt fizetésében elmarasztaltatott.
18. Az egyházmegyei lelkészjelölő bizottság egy évre újból megválasztatott.
19. Nagy Béla egyházkerületi képviselő lemondása kétes lévén nyilatkozatra felhivandó.
20. id. Böszörményi Sándor egyházkerületi világi pótképviselőnek 2 évre megválasztatik.
21. Esperes ur az országos közalap segélyéért folyamodókról jelentést tesz, a kérvények bizottságnak kiadatnak.
22. Sarkadi Mihály rozsályi lelkész-tanítóvá választatván, megerősíttetik.
23. Csanálosi György árvái a paládi egyházzal békés uton kiegyeznek.
24. A felsőbányai egyháztanács a templom építés halasztását indokolva igazolja.
25. A felsőbányai egyháztanács által megtagadott lelkészi pótfizetés ügyében küldöttség megy vizsgálatra.
26. A szomszéd szatmári egyházmegye gyűlése üdvözöltetett.
27. Papolezi Károly 12 és Barkász Bálint 6 frt birságot 15 nap alatt fizessen a gyámintézet pénztárába.
28. A kishodosi lelkész fizetés terhének megvizsgálása küldöttségre bízott.
29. A sz.-kóródi lelkész-tanítói díjlevél megerősítés végett beterjesztetett.
30. A rozsályi lelkész-tanítói díjlevél jóváhagyatott.
31. Bodor Pál tisztaberki lelkész panasza, mint vallásügyi sérelem, az egyházkerületre felterjesztendő.

32. A mikolai egyházban az adózás alapja nem változtatandó.
33. A szatmári egyházmegye gyűlése viszon üdvözlét megküldi.
34. Mayer Salamon nem 23, hanem 50 frtot ad a rozsályi templomra.
35. Ugyan ő egy alapítvány kamatjából évenként 8 frt 25 krt ad a krassói ref. szegény tanulók segélyére.
36. Az egyházmegyében három számoltató szék alakittatik.
37. Az országos közalaphól segélyt kérők melegen ajánltatnak pártolásra.
38. A színérváraljai egyház ügyeinek megvizsgálása küldöttségre bízatik.
39. Az egyházmegyei lelkészi körök az értekezletek fentartására felhivatnak.
40. Szatmárhegyen a lippai temető múlt évi széna termése a lelkészé, jövőre azonban fitanítót illeti.
41. Kolunbán Sándor szatmárhegyi fitanító az iskola kutjának elzárásáért megrovatik.
42. Sárközujlakon Nagy Elek segédlelkész hivatalában megerősittetik.
43. Garbolczon Várady Mihályék anyjok hagyatékából urasztali poharat és szószéki koronát vehetnek.
44. A kispaládi temetőhely vásárlását küldöttség vizsgálja meg.
45. A homoki egyház az eladni szándékolt ó-temetőföldet előbb telekkönyvveztesse saját nevére.
46. A berendi tanító az ujlakba átköltöztethető.
47. A nagybányai egyháznak bizonyos földterület eladása nem engedélyezhető.
48. Dobrács-apátiban a lelkészi fizetés rendezése küldöttségre bízatik.
49. Magosligeti lakos Kis József kérelme nem teljesíthető.
50. Az apai egyház 3 hónap alatt az apahegyiek pénzét hajtassa be és adja át.
51. A batizi lelkészi fafizetés pénzzé változtatása engedélyeztetik.
52. Egyházmegyénk a családkönyvek életbeléptetését pártolja.
53. Az amaczi magtár új alapszabályai megerősittetnek, Nagy Károly és a magtár kölesönös követelése kiegyenlített.
54. Az egyetemes ref. egyházi névtár ügye az egyházkerület pártolásába ajánltatik.
55. Az új lelkész ünnepélyes beiktatását közgyűlésünk pártolja.
56. A konfirmáció mindenütt áldozó csütörtökön ünnepélyesen végeztessék s a növendékeknek emlékléklap, vagy könyv adandó.
57. A kegyeleti évben ha lehet időközi lelkész alkalmazandó.
58. Az esperesi pecsédijak szabályozására küldöttség által terv készítendő.
59. Oroszi József n.-paládi lakos 1866-iki földbirtok vásárlása megerősítendő.
60. Az egyházmegyei iskola-tanács alelnöke Czelder Márton hivatalától felmentetik, helyére Gergely Károly választatott s jegyzővé a közbizalom Tóth Dániel lelkészt tette.
61. Ujvárosban Dohi József 15 frt hivatali váltságot fizessen.
62. A lelkészi könyvtárnok 1882. évi számadása helyesnek találtatott.
63. Ugyanazon könyvtárnok 1883. számadása küldöttségnek vizsgálatra kiadatik.
64. Sárközi lelkész és hivei közötti egyesség jegyzőkönyve tudomásul vétetik.
65. Bodnár János a Polyák Lászlóné és udvari egyházi magtár követeléseit intézze el.
66. Árokháti Vilmos szokatlan kíváncsalmaival elutasított.
67. Albert József volt apai tanító fizetési hátraléka a szolgabírói hivatalhoz behajtás végett átteendő.
68. A sárközi lelkész elleni botránnyos eljárás egyházmegyei gondnok urnak büntetés végett kiadatik.

69. Felsőbányán a néhai Bartha József ingatlan hagyatéka küldöttség által megvizsgálandó.
70. Szabó Albert patóházi tanító ezim és rang fenntartásával lemond.
71. A nagypaládi lelkészi díjlevelek megerősítést nyernek.
72. A szatmárhegyi egyház orgonaépítési szerződése és templom javítási költségvetése jóváhagyatik.
73. Beregszászi Gyula batizi tanító lemond, kis-peleskei tanító Szabó Lajos patóházára hivatott.
74. Szatmárhegyen Szabó József al- és Böszörményi László főgondnok régiebb gondnoki számadások terhében elmarasztaltatnak.
75. Józsefházán a lelkész ellen emelt vádak küldöttség által megvizsgálandók.
76. A józsefházi tanítóné elleni panasz fentebbi ügyben kinevezett küldöttség eljárása alá adatik.
77. Ugyanott Kacsó Istvánné templomi botrányra vonatkozó panasza küldöttségre bizatik.
78. Az apai volt főgondnok Kató Ferenc elleni vádak és a lelkész elleni panasz feleletre kiadandók.
79. A patóházi lelkész az erőszakoskodás vádja alól felmentetik, eljárása törvényesnek nyilvánittatik.
80. A jegyzőkönyv hitelesítésére küldöttség neveztetik ki.

